

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI**

OPTeam S.A.

za 2017 rok

TAJĘCINA, DNIA 27 kwietnia 2018 ROKU

SPIS TREŚCI

1. Podstawowe informacje dotyczące Emitenta.	3
2. Informacje o podstawowych produktach i usługach Emitenta.	4
3. Informacje o rynkach zbytu produktów i usług Emitenta.	8
4. Opis sytuacji finansowej Emitenta - podstawowe wielkości ekonomiczno – finansowe.....	10
5. Informacje o zawartych umowach znaczących dla działalności Emitenta w tym znanych emitentowi umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami), umowach ubezpieczenia, współpracy, kooperacji.	15
6. Informacja o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Emitenta z innymi podmiotami. Określenie głównych inwestycji w tym inwestycji kapitałowych.	15
7. Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.	17
8. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem, w jakim stopniu Emitent jest na nie narażony.	17
9. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.	19
10. Informacje o zaciągniętych umowach dotyczących kredytów i pożyczek.	19
11. Informacje o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym pożyczkach oraz poręczeniach i gwarancjach.	22
12. Opis wykorzystania przez Emitenta wpływów z przeprowadzonej emisji papierów wartościowych w okresie objętym raportem.	22
13. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników.	24
14. Zarządzanie zasobami finansowymi.	24
15. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych.	24
16. Ocena czynników nietypowych i zdarzeń mających wpływ na wynik działalności za rok obrotowy z określeniem stopnia wpływu tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik.	24
17. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa Emitenta oraz opis perspektyw rozwoju działalności Emitenta co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym.	25
18. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta.	25
19. Wszelkie umowy zawarte między Emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie.	25
20. Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premialnych opartych na kapitale Emitenta dla osób zarządzających i nadzorujących.	25
21. Określenie łącznej liczby i wartości nominalnej wszystkich akcji Emitenta oraz akcji w jednostkach powiązanych Emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących (dla każdej osoby oddzielnie).	27
22. Informacje o znanych Emitentowi umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.	28
23. Informacja o systemie kontroli programów akcji pracowniczych.	28
24. Oświadczenie Zarządu o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego.	28
25. Informacja o umowach z biegłym rewidentem.	34

1. Podstawowe informacje dotyczące Emitenta.

Emitent: OPTeam S.A.
 Siedziba: 36-002 Tajęcina 113
 Nr telefonu: +48 (017) 867-21-00
 Nr telefaksu: +48 (017) 852-01-38
 Numer KRS: 0000160492
 REGON: 008033000
 NIP: 8130334531
 Kapitał zakładowy 730.000 zł w całości opłacony
 Adres internetowy: www.opteam.pl

Akcje Emitenta notowane są na rynku równoległym 5 PLUS Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Giełda	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
	Ul. Książęca 4
	00-498 Warszawa
Symbol na GPW	OPM
Sektor na GPW	Informatyka
Rynek Równoległy	5 Plus
Indeksy	WIG
System depozytowo - rozliczeniowy	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW)
	Ul. Książęca 4, 00-498 Warszawa

Skład osobowy organów Emitenta na dzień przekazania raportu.

1.1 Rada Nadzorcza Emitenta.

Janusz Bober	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Pelczar	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Wiesław Zaniewicz	Sekretarz Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu,
Marcin Lewandowski	Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytu,
Ryszard Woźniak	Członek Rady Nadzorczej
Wacław Irzeński	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Kołodziejczyk	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu – od 25.05.2017 r.
Andrzej Ziemiński	Członek Rady Nadzorczej – do 25.05.2017 r.

1.2. Zarząd Emitenta.

Tomasz Ostrowski	Prezes Zarządu - od 21.12.2017 r., Wiceprezes Zarządu - od 25.05.2017 r.
Radosław Bednarski	Wiceprezes Zarządu
Wacław Szary	Prezes Zarządu - do 25.08.2017 r.

2. Informacje o podstawowych produktach i usługach Emitenta.

W ramach oferty integratorskiej spółka koncentrowała działania handlowe w r. 2017 w oparciu o następujące produkty:

Comarch ERP – grupa systemów ERP (Optima, XL, Altum) skierowana do rynku przedsiębiorstw, obejmująca pełne wdrożenia w firmach małych, średnich i dużych, od projektu poprzez dostawę i wdrożenie po opiekę serwisową i maintenance. OPTeAM jest wysoko wykwalifikowanym integratorem wymienionych systemów z wieloletnim doświadczeniem.

W skład grupy systemów ERP wchodzi:

Comarch ERP XL - wielomodułowy, w pełni zintegrowany system informatyczny klasy ERP, dedykowany średnim i dużym firmom handlowym, produkcyjnym oraz usługowym. Dzięki rozbudowanej funkcjonalności zapewnia pełne wsparcie i automatyzację procesów biznesowych w przedsiębiorstwie.

System umożliwia pracę online/offline firmom wielooddziałowym, posiadającym skomplikowany obieg dokumentów. Oprogramowanie doskonale wspiera pracę przedstawicieli handlowych, akwizytorów oraz oddziałów przedsiębiorstwa. Comarch ERP XL pozwala na wykorzystanie nowoczesnych form handlu elektronicznego poprzez współpracę z systemami EDI (Electronic Data Interchange). Istnieje też możliwość dzierżawy systemu - czyli użytkowania go przez Internet w modelu ASP (Application Service Provision) poprzez platformę CDN Online. W systemie CDN Online dane przechowywane są w Centrum Danych Comarch (DC Comarch), które zbudowane są zgodnie z najnowszą technologią, umożliwiającą tylko autoryzowany dostęp do systemu.

Comarch ERP Altum - nowoczesna, inteligentna platforma ERP, dedykowana do kompleksowego wsparcia wszystkich kluczowych procesów biznesowych w średnich i dużych firmach handlowo-usługowych i sieciach handlowych. Realne korzyści jakie daje system to nie tylko uporządkowanie obiegu informacji, lepsza kontrola nad kosztami czy działaniami operacyjnymi, ale także poprzez możliwość całkowitej lub częściowej automatyzacji wielu działań.

Platforma ta doskonale sprawdza się w firmach o potrzebach wymagających dostosowania systemu do specyfiki działania tejże organizacji. W standardowy skład platformy wchodzi zaawansowane narzędzia do automatyzacji procesów Workflow oraz do tworzenia analiz i raportów Business Intelligence, wspomagające pracowników w zakresie informacji o czynnikach mogących mieć wpływ na funkcjonowanie firmy.

Comarch ERP Altum to programowanie idealne dla firm wymagających indywidualnego podejścia i dopasowania do ich specyfiki.

Comarch ERP Optima - program stworzony z myślą o rynku małych i średnich firm działających w różnych branżach, stawiających na innowację w pracy przez Internet.

Zawiera kilkanaście zintegrowanych (pracujących na jednej bazie danych) aplikacji-modułów obsługujących różne obszary działalności przedsiębiorstwa. Wspomaga zarządzanie firmą, obsługę sprzedaży, procedury kadrowo-płacowe, każdą formę księgowości oraz zarządzanie relacjami z klientem. O funkcjonalnościach programu decydują potrzeby Klienta, jakie będą wykorzystywane w pracy. W każdym momencie system może zostać rozbudowany o kolejne moduły.

Zastosowane mechanizmy pozwalają na bezpieczną, zdalną wymianę danych między niezależnymi komputerami z oprogramowaniem Comarch ERP OPTIMA.

Comarch ERP Optima jest jedynym w tym segmencie rynku zintegrowanym programem, w którym wszystkie moduły tworzą całość, co oznacza „jednorazowe wprowadzanie danych” - dokumenty wprowadzone do programu poprzez jeden moduł są automatycznie dostępne w pozostałych modułach. Pozwala to na znaczne przyspieszenie i automatyzowanie pracy firmy, a kadrze zarządzającej daje możliwość wszechstronnych analiz w oparciu o te dane.

Wielomodułowa budowa systemu zapewnia jego rozbudowę wraz z rozwojem firmy. Rosnące potrzeby i wymagania są realizowane poprzez dodanie nowych modułów np. Analizy, CRM lub Obieg Dokumentów.

System Comarch ERP OPTIMA jest zgodny z bieżącym stanem prawnym i wspiera Jednolity Plik Kontrolny.

TETA ERP - zintegrowany system klasy ERP, który upraszczając i automatyzując bieżącą pracę przedsiębiorstwa, pozwala skoncentrować się na działaniach strategicznych. System wspomaga zarządzanie w średnich i dużych firmach w kluczowych obszarach (finanse, kadry i płace, logistyka, produkcja i inne).

System TETA ERP ma charakter modułowy – każda organizacja może wybrać i skonfigurować tylko te aplikacje, które optymalnie dopasują się do potrzeb i specyfiki firmy. Wszystkie elementy pakietu TETA ERPA są ze sobą ściśle zintegrowane, a ponadto pozwalają na współpracę z oprogramowaniem innych dostawców.

TETA ERP jest dedykowany dla średnich i dużych przedsiębiorstw reprezentujących różnorodne sektory gospodarki: finanse, bankowość i ubezpieczenia, handel i usługi, produkcję czy administrację publiczną.

Modułowa budowa umożliwia konfigurowanie oprogramowania w zależności od indywidualnych potrzeb klienta i specyfiki branży w jakiej prowadzi działalność, a także rozbudowę w przypadku wzrostu wymagań.

Architektura oprogramowania TETA ERP pozwala na dwukierunkową integrację z różnymi systemami. Wbudowane mechanizmy Workflow oraz Transformacji pozwalają administratorom na własnoręczne budowanie gotowych transformacji danych, które pozwalają dokonywać cyklicznego importu lub eksportu danych z innej bazy, pliku Excel, XML czy pliku tekstowego. TETA ERP posiada również wiele predefiniowanych komponentów służących do integracji z różnymi systemami takimi jak np. SAP, IFS, PeopleSoft, Workday, Oracle HF a także z rozwiązaniami branżowymi OPTeam.

Oprogramowanie jest wielojęzyczne, wielowalutowe, umożliwia pracę na wielu jednostkach miar oraz obsługuje struktury holdingowe i wielooddziałowe.

System TETA HR - wszechstronne narzędzie dedykowane dla średnich i dużych przedsiębiorstw oraz instytucji poszukujących zaawansowanego oprogramowania z zakresu obsługi twardego i miękkiego HR.

TETA HR dzięki swojej modułowej budowie pozwala klientom na dopasowanie rozwiązania optymalnie do profilu firmy. System składa się z kilkunastu aplikacji, które mogą być łatwo modyfikowane i integrowane z dowolnym oprogramowaniem klasy ERP. TETA HR charakteryzuje się szerokim zakresem funkcjonalnym, stabilnością działania i łatwością użytkowania. System jest zaawansowanym technologicznie rozwiązaniem, które kompleksowo wspomaga wszystkie obszary zarządzania pracownikami – od obsługi administracji kadr i naliczania wynagrodzeń, aż po zarządzanie rozwojem zawodowym pracownika.

Kompleksowość systemu TETA HR zapewnia wsparcie pełnego procesu relacji pracodawca-pracownik. Możliwości systemu obejmują zarówno naliczanie listy płac, wykonywanie przelewów bankowych, wysyłanie dokumentów PIT do Urzędu Skarbowego, prowadzenia przejrzystej ewidencji pracowników zatrudnionych na jednym lub kilku etatach, jak również zarządzanie kompetencjami i rozwojem pracownika, szkoleniami czy rekrutacją.

System oparto na platformie programistycznej Microsoft .NET, co zapewnia czytelny i przejrzysty interfejs oraz przyjazną szatę graficzną. Wygodna nawigacja, liczne skróty klawiaturowe i klawisze dostępu, umożliwiają sprawną i intuicyjną pracę z systemem. Układ menu, ikon, szata graficzna, wygląd paska narzędzi i paska statusu jest przybliżony do programów Windows i pakietu Office.

Architektura oprogramowania TETA HR pozwala na dwukierunkową integrację i współpracę z różnymi systemami ERP takimi jak np. SAP, IFS, PeopleSoft, Workday, Oracle HF a także z rozwiązaniami branżowymi OPTeam.

USOS - Uniwersytecki System Obsługi Studenta, rozwijany od 1999 roku; jest efektem współpracy największych polskich uczelni. OPTeam jest jedyną firmą w Polsce, która z sukcesami wdraża to rozwiązanie.

System USOS powstał w wyniku zapotrzebowania na kompleksowe narzędzie informatyczne służące do zarządzania tokiem studiów w uczelni.

Przeznaczeniem USOS-a jest obsługa spraw studiów, studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych i pracowników naukowo-dydaktycznych. Jego cechą charakterystyczną jest wykorzystanie centralnej bazy danych oraz modułowość poszczególnych elementów.

Systemy branżowe ERP

Grupa produktowa obejmująca systemy własne, uzupełniające wdrażane przez Emitenta systemy ERP o dodatkowe funkcjonalności:

OPTIBUD - system przeznaczony w głównej mierze dla firm z branży budowlanej, przedsiębiorstw projektowych oraz firm sektora drogowo-mostowego. Daje użytkownikowi możliwość szybszej wymiany informacji podczas zarządzania projektem. System doskonale sprawdza się w przedsiębiorstwach wielodziałowych, prowadzących projekty nie tylko w kraju, ale także za granicą. Jego wartość i funkcjonalność potwierdza fakt, że jest wykorzystywany w codziennej pracy wielu przedsiębiorstw w Polsce.

OPTIBUD pozwala na monitorowanie przetargów, automatyzację procesów biznesowych, ewidencję czasu pracy pracowników, zarządzanie sprzętem budowlanym oraz pełny nadzór nad zadaniami i budżetem. OPTIBUD jest rozwiązaniem na miarę współczesnych potrzeb branży budowlanej.

OPTIPRODUKCJA - System Zarządzania Procesami Produkcyjnymi. To odpowiedź na warunki współczesnego rynku, którego dynamika wymaga odpowiednich narzędzi, ułatwiających prowadzenie biznesu i realizację wyznaczonych celów.

Sercem naszego rozwiązania stała się biblioteka rozwiązań biznesowych, skupiająca logikę biznesową w różnych obszarach. OPTIPRODUKCJA umożliwia m.in. modelowanie procesów, optymalizację tworzenia technologii produkcyjnych i planu produkcji oraz kalkulację technicznego kosztu wdrożenia projektu, wzbogacone o kalkulacje podwykonawcze. Dużą zaletą aplikacji jest niewątpliwie automatyczne generowanie dokumentów handlowych.

OPTIPRODUKCJA to narzędzie wspierające współczesne przedsiębiorstwa w modelowaniu procesów biznesowych, optymalizacji produkcji i nadzorowaniu pracy.

Dodatkowym atutem naszego systemu jest wykorzystanie kodów kreskowych na każdym etapie produkcji i logistyki. Dzięki temu nadzór nad przebiegiem procesów w firmie staje się niezwykle łatwy. Przy tym wszystkim OPTIPRODUKCJA jest narzędziem elastycznym, umożliwiającym dostosowanie wyglądu i funkcjonalności poszczególnych modułów do własnych potrzeb.

HR OPTiCenter, HR BPO – portal pracowniczy będący innowacyjną platformą internetową w modelu outsourcingowym, wspierającą procesy zarządzania zasobami ludzkimi, dzięki której pracownicy oraz managerowie firm i instytucji zyskują dostęp online do swoich danych osobowych, płacowych oraz do funkcji związanych z zarządzaniem informacjami kadrowo-płacowymi. HR OPTiCenter jest odpowiedzią na wymagania rynku, które przejawiają się stale rosnącym zainteresowaniem outsourcingiem HR. To doskonałe remedium na nieustannie zmieniające się wskaźniki ekonomiczne oraz niepewne prognozy gospodarcze. HR OPTiCenter to odpowiedź na zwiększające się zapotrzebowanie współczesnych przedsiębiorstw na rozwiązania zarządzania w chmurze (cloud computing). Stanowią one doskonałe uzupełnienie usługi outsourcingu HR.

Produkty i systemy własne, na których Emitent opierał sprzedaż to:

OPTICAMP - wieloaplikacyjny system karty kampusowej. Oferuje użytkownikom szereg praktycznych funkcjonalności, w tym oczywiście wydawanie i obsługę elektronicznych legitymacji.

Wieloletnia współpraca ze szkołami wyższymi w całym kraju, pozwoliły nam poznać ich potrzeby i oczekiwania. Na bazie tych doświadczeń zaprojektowaliśmy OPTICAMP. Jedną z ciekawszych funkcji naszego systemu jest możliwość pobierania i rozliczania różnych opłat na terenie Uczelni. E-portmonetka jest niezwykle wygodnym rozwiązaniem. Pieniądze przelewane są z konta użytkownika na jego kartę w terminalach ładujących. Napelnioną w ten sposób kartą można płacić za usługi lub towary na Uczelni. W szczególności, przy pomocy swojej legitymacji studenci mogą dokonywać opłat na rzecz Uczelni w kioskach informacyjnych.

OPTIPASS - rozwiązania kartowe dla sektora publicznego i przedsiębiorstw. Elektroniczna karta pracownicza to doskonałe narzędzie dla średnich i dużych firm oraz urzędów i instytucji.

OPTIPASS to kompleksowy system oparty na elektronicznej karcie pracowniczej. Z powodzeniem korzysta z niego wiele przedsiębiorstw oraz instytucji niezależnie od profilu ich działalności. W zależności od konfiguracji i potrzeb, karta może spełniać szereg praktycznych funkcji. Wymienić tu można chociażby: identyfikację pracowników, logowanie do komputera, podpis elektroniczny, kontrolę dostępu do pomieszczeń, parkingu i zasobów firmy czy rejestrację czasu pracy..

Web360 - grupa produktów systemów multiportalowych autorstwa Emitenta, skierowana do rynku Uczelni Wyższych (EDU web360), Instytucji Publicznych (Public web360), oraz dużych przedsiębiorstw (ENTERPRISE web360), obejmująca etapy od projektu, poprzez dostawę i wdrożenie po opiekę serwisową i maintenance.

Środowisko multiportalowe web360 umożliwia elastyczne tworzenie różnego rodzaju portali lub aplikacji www zawierających dowolnie wybrany zakres funkcjonalny. System pozwala zbudować rozwiązanie umożliwiające logiczny podział na strefy: internetową i intranetową - z możliwością definiowania dowolnego przepływu informacji pomiędzy witrynami.

Środowisko web360 dostarcza zaawansowane e-usługi, treści i content dla wszystkich osób szukających informacji z danej dziedziny - zarówno dla interesariuszy (studentów, petentów, klientów), jak i pracowników (strefa wewnętrzna dla zalogowanych). Rozwiązanie jest w pełni zintegrowane z systemami dziedzinowymi.

Dzięki obszerności zastosowań rozwiązanie web360 pełni rolę centralnego punktu gromadzenia, przetwarzania i publikacji najważniejszych informacji z całej jednostki organizacyjnej. Produkt może obsługiwać uczelnie wyższe i urzędy publiczne (w tym jednostki podległe) oraz przedsiębiorstwa.

OPTIRCM - system obiegu dokumentów oparty na rozwiązaniu WEBCON BPS. OPTIRCM jest niezbędnym systemem dla większych organizacji, przetwarzającym zarówno dane wewnętrzne, jak i te napływające z otoczenia: umowy z pracownikami, stypendia, podania, wnioski urlopowe, faktury, pisma administracyjne czy choćby karty pacjentów w placówkach medycznych. Narzędzia, które pomagają uporządkować obieg dokumentów i usprawnić pracę są niezwykle cennym rozwiązaniem.

OPTIRCM to platforma DMS (ang. Document Management System) oparta na popularnym rozwiązaniu Webcon Business Process Suite z autorskim silnikiem workflow. Dzięki niej możemy określić w jaki sposób dokument powinien być przekazywany – do jakich osób ma dotrzeć i jakie uprawnienia będą miały te osoby; czy będą mogły go edytować, komentować, akceptować czy pozostanie tylko do ich wglądu. Daje także możliwość błyskawicznego i łatwego dostępu z dowolnego miejsca do wszystkich danych – zarówno bieżących jak i archiwalnych.

Ważną cechą OPTIRCM jest możliwość połączenia go z systemami działającymi w obrębie instytucji – ERP, USOS, portale internetowe, systemy dziedzinowe. W ten sposób staje się jeszcze bardziej kompleksowym i efektywnym rozwiązaniem optymalizującym procesy. Co więcej dzięki posiadanym zabezpieczeniom podnosi poziom ochrony przechowywanych danych. Platforma OPTIRCM za sprawą otwartej budowy i zewnętrznej bazy danych, pozwala obsłużyć setki procesów, tysiące użytkowników i miliony dokumentów. Ponadto, dzięki przyjaznemu interfejsowi i łatwej integracji z innymi systemami, zapewnia intuicyjną i bezproblemową pracę.

OPTcommerce - rozwiązania z obszaru B2C oraz B2B. Są to systemy do obsługi sprzedaży internetowej, oferowane w modelu SaaS (ang. Software as a Service). OPTcommerce umożliwia zorganizowanie i prowadzenie dużego, zaawansowanego sklepu internetowego B2C lub systemu dystrybucji i sprzedaży B2B, w którym dostępne są m. in. moduły zarządzania produktami, zamówieniami, magazynami wraz z pełną logistyką oraz relacjami z klientami. System współpracuje z systemami ERP, w tym SAP, Comarch CDN XL, Comarch Altum.

Usługi integracyjno-wdrożeniowe

Usługi integracyjno-wdrożeniowe obejmują projektowanie, budowę, wdrożenie i utrzymanie kompleksowych rozwiązań ICT, a także usługi zarządzania systemami ICT. W tym zakresie realizowane są projekty w obszarach: bezpieczeństwa ICT (składowania danych, Internetu i bezpiecznego zasilania, okablowania strukturalnego sieci teleinformatycznych, urządzeń aktywnych sieci LAN, systemy kontroli dostępu i bezpieczeństwa fizycznego). Do tej grupy należą również usługi wdrożeniowe systemów ERP firm trzecich, w szczególności wdrożenia ERP na rynku przedsiębiorstw i edukacji oraz budowa i projektowanie sieci technologicznych w energetyce.

Usługi serwisowo-posprzedażne i utrzymanie klienta

Emitent świadczy szeroki zakres usług serwisowych i utrzymaniowych (maintenance) dla dużej grupy klientów (kilkaset podmiotów). Oprócz pomocy w utrzymaniu systemów (help-desk), dostarczania aktualizacji oprogramowania oraz wykonywania usług serwisowych IT realizowana jest tutaj duża liczba prac dodatkowych, które zlecane są przez klientów i wynikają z bieżącej eksploatacji systemów.

Usługi Data Center (OPTiCPD)

Usługi świadczone przez Centrum Przetwarzania Danych Emitenta obejmują: dostarczanie produktów własnych w modelu SaaS (ang. Software as a Service), hosting usług własnych i obcych, kolokację systemów, budowę centrów zapasowych, usługę poczty, system wirtualizacji, system ochrony firewall oraz dzierżawę oprogramowania w modelu usługowym.

Usługi Security ICT

Emitent świadczy usługi związane z zapewnieniem bezpieczeństwa danych, ich integralności, poufności i autentyczności. Oferta obejmuje systemy chroniące dane przed nieautoryzowanym dostępem, zarówno z zewnątrz, jak i wewnątrz organizacji. Proponowane rozwiązania pozwalają na bezpieczne korzystanie z usług dostępnych w trybie Cloud. Stosowane rozwiązania do szyfracji i silnego uwierzytelniania oraz inne mechanizmy pozwalają na ochronę danych pod względem poufności i ograniczenia dostępu do nich. Rozwiązania te dają możliwość zabezpieczenia informacji w siedzibie klienta, jak i poza nią.

Usługi szkoleniowe

Na usługi szkoleniowe Emitenta składają się usługi realizowane w ramach projektów integracyjno-wdrożeniowych oraz działania realizowane przez Centrum Szkoleniowe Emitenta – posiadające status centrum szkoleniowego Microsoft.

Badania i rozwój produktów OPTeam S.A.

W 2017 r. w OPTeam S.A. były realizowane następujące prace badawczo-rozwojowe:

▪ Akademickie Biuro Karier

Akademickie Biuro Karier (ABK) jest rozbudową Platformy multiportalowej Web360 opracowanej w latach 2015-2016. Rozwiązanie dedykowane jest dla klientów prowadzących działalność edukacyjną (Uczelnie Wyższe, Centra szkoleniowe). ABK umożliwia wymianę informacji pomiędzy Uczelnią, Studentem i Pracodawcą będąc platformą wymiany informacji. Każda z grup użytkowników ma możliwość udostępniania szeregu informacji. Platforma umożliwia pełną obsługę procesów związanych z:

- Obsługą konferencji/szkoleń – rejestracja wydarzenia, zapisy, obsługa uczestników,
- Obsługą ofert pracy - rejestracja, aplikowanie, ocena kandydata,
- Obsługą pracodawców i studentów – profile studentów, profile pracodawcy, wyszukiwanie pracodawców i ofert pracy.

▪ Moduł List Obecności OPTIcamp 4.0

Moduł Listy obecności, będący rozbudową opracowanego w 2016r systemu OPTIcamp 4.0, dedykowany dla klientów prowadzących działalność edukacyjną (Uczelnie Wyższe, Szkoły, Centra szkoleniowe). Moduł umożliwia integrację z systemami dziedzinowymi i systemami OPTeam S.A z grupy OPTIcamp. Użytkownikami modułu są w głównej mierze pracownicy dydaktyczni i uczestnicy zajęć. Umożliwia ewidencję obecności na zajęciach dydaktycznych, generowanie raportów, zestawień z frekwencji na zajęciach.

▪ Moduł Rezerwacji Sal OPTIcamp 4.0

Moduł rezerwacji Sal, będący rozbudową opracowanego w 2016r systemu OPTIcamp 4.0, dedykowany jest dla klientów dysponujących budynkami i pomieszczeniami (np. Uczelnie Wyższe, Szkoły, Centra szkoleniowe, Hotele, Firmy prywatne). Moduł umożliwia integrację z systemami dziedzinowymi i systemami OPTeam S.A z grupy OPTIcamp. Użytkownikami modułu są operatorzy pomieszczeń i użytkownicy dokonujący rezerwacji. Moduł umożliwia zarządzanie pomieszczeniami oraz ich dodatkowym wyposażeniem, tworzenie i zarządzanie rezerwacjami pomieszczeń.

▪ D2D

Platforma komunikacyjna przeznaczona na rynek usług „door to door”.

Dedykowanym rozwiązaniem dla firm realizujących usługi w modelu rozproszonym przy jednoczesnym zaangażowaniu wielu grup użytkowników. Platforma usług oparta na rozproszonym środowisku IT, w którym realizowane są procesy biznesowe inicjowane i w pełni realizowane na różnych stacjach końcowych (systemach serwerowych, stacjach roboczych, komputerach stacjonarnych oraz urządzeniach mobilnych). System umożliwia ewidencję obsługiwanych obiektów, które są przedmiotem usług Door To Door wraz z rejestracją zdarzeń z nimi związanych. Umożliwia kompleksową obsługę i wymianę informacji pomiędzy:

- klientami docelowymi (np.: użytkownicy pojazdów, odbiorcy usług),
- firmami wykonawczymi (np.: serwisy, spedytorzy)
- operatorami systemu

System wspiera procesy obsługi i realizacji zleceń pozwalając na śledzenie w czasie rzeczywistym postępów oraz kosztów realizacji usług.

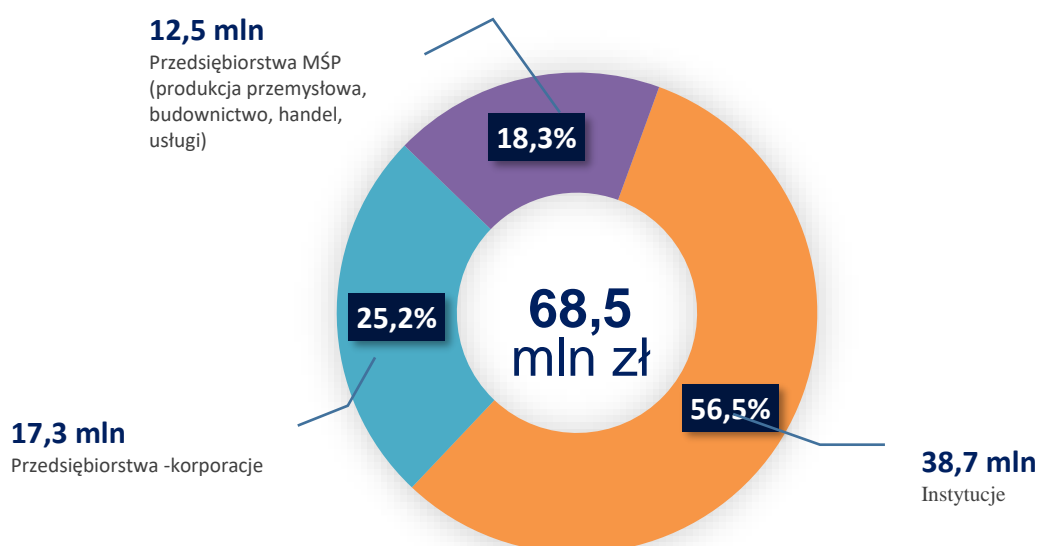
3. Informacje o rynkach zbytu produktów i usług Emitenta.

Oferta OPTeam ulokowana jest na czterech głównych segmentach rynku:

- 1) Instytucje (public); szkoły wyższe, administracja państwowa i samorządowa,
- 2) Przedsiębiorstwa (korporacje); przemysł, energetyka,
- 3) Przedsiębiorstwa (MŚP); przemysł, budownictwo, handel, usługi

Przychody ze sprzedaży

RYNKI/ przychody ze sprzedaży	2017 rok	Struktura	2016 rok	Struktura
	tys. PLN	%	tys. PLN	%
Ogółem OPTeam S.A., w tym	68 508	100,0 %	76 958	100,0%
Instytucje	38 663	56,5%	22 330	29,0%
Przedsiębiorstwa - korporacje	17 291	25,2%	24 059	31,3%
Przedsiębiorstwa MŚP	12 554	18,3%	30 569	39,7%

Przychody ze sprzedaży struktura wg rynków w 2017 roku

Rynek uczelni wyższych - edukacja

OPTeam jest znaczącym dostawcą rozwiązań teleinformatycznych na rynek szkół wyższych. Obecnie rozwiązania Spółki funkcjonują w ponad 100 uczelniach. Przychody zrealizowane na rynku edukacji w 2017 r. wyniosły 13,4 mln zł (w 2016 roku 12,2 mln zł).

Energetyka

Przychody ze sprzedaży w segmencie rynku energetyki w 2016 w wysokości 7,1 mln zł r. zrealizowane zostały w zakresie:

- dostawy - głównie infrastruktury,
- stałych umowach opieki (maintenance),
- sprzedaży usług i rozwiązań własnych.

W ramach rozwiązań/usług własnych zrealizowano umowy na wdrożenie rozwiązań grupy produktowej obiegu dokumentów i archiwizacji OPTiRCM. Oprócz wdrożeń oprogramowania, OPTeam realizował również usługi digitalizacji i archiwizacji dokumentacji technicznej.

Rynek przedsiębiorstw

Oferta OPTeam adresowana była głównie do przedsiębiorstw średnich i dużych. Przychody 2017 r. zrealizowano w szczególności w zakresie:

- sprzedaży, wdrożeniach i obsłudze posprzedażnej systemów ERP (Comarch XL) oraz rozwiązań własnych (OPTiCOMMERCE, OPTIbudowa, iCenter),
- projektach integratorskich i dostawach sprzętu i licencji dla dużych przedsiębiorstw.

Ofertę uzupełniały usługi wdrożeniowe systemów sprzedaży z urządzeniami fiskalnymi, głównie dla dużych sieci handlowych. W 2017 roku przychody OPTeam na rynku przedsiębiorstw (korporacje +MŚP bez energetyki) wyniosły 22,6 mln zł.

Rynek instytucji państwowych i samorządowych (public)

Na rynku public przychody ze sprzedaży za 2017 rok wyniosły 25,2 mln zł co stanowi 37 % przychodów ze sprzedaży ogółem.

4. Opis sytuacji finansowej Emitenta - podstawowe wielkości ekonomiczno – finansowe

Zasady sporządzenia sprawozdania finansowego

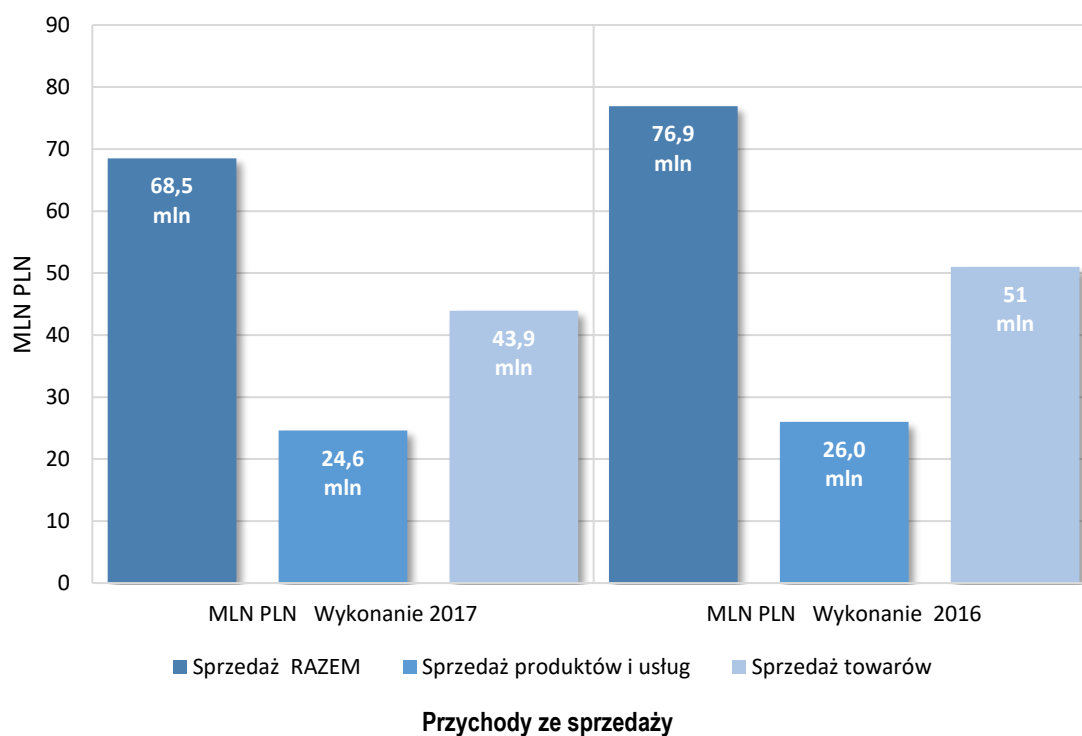
Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”) obowiązującymi dla sprawozdań finansowych, których rok obrotowy rozpoczyna się 1 stycznia 2017 roku. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

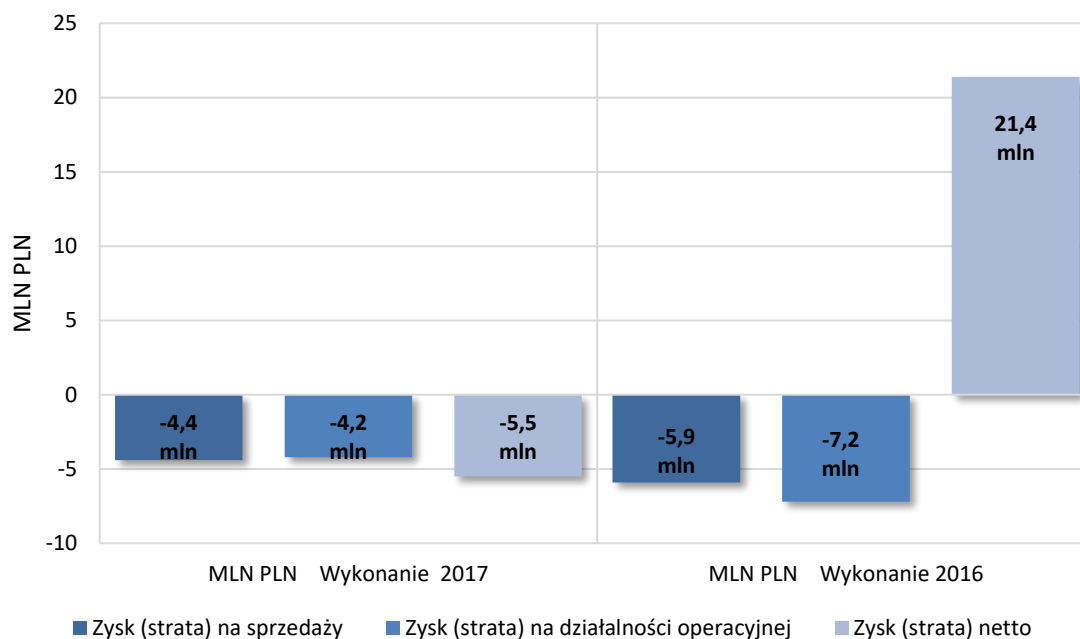
Roczne sprawozdanie finansowe za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami *Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 1 „Prezentacja Sprawozdań Finansowych”*, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i zgodnie z innymi obowiązującymi przepisami.

4.1. Sprawozdanie zysków i strat Emitenta w latach 2017 – 2016 (w tys. PLN).

Sprzedaż i wynik finansowy tys. PLN	Rok 2017		Rok 2016		Zmiana 2017/2016	
	tys. PLN	Struktura %	tys. PLN	struktura %	tys. PLN	%
Przychody ze sprzedaży produktów i usług i towarów razem, w tym:						
	68 508	100%	76 958	100%	-8 450	89,0%
1) Przychody ze sprzedaży produktów i usług	24 637	36,0%	25 995	33,8%	-1 357	94,8%
2) Przychody ze sprzedaży towarów	43 871	64,0%	50 963	66,2%	-7 092	86,1%
Zysk (strata) na sprzedaży	- 4 396	-6,4%	- 5 928	-7,7%	1 532	74,1%
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	-4 158	-6,1%	-7 190	-9,3%	-3 032	57,8%
Zysk (strata) brutto - przed opodatkowaniem	-5 533	-8,1%	26 875	34,9%	-32 407	-20,6%
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	-5 460	-8,0%	21 417	27,8%	-25 877	-25,5%

Przychody ze sprzedaży OPTeam S.A. za 2017 rok wyniosły 68 508 tys. zł, wynik netto (strata) -5 460 tys. zł.

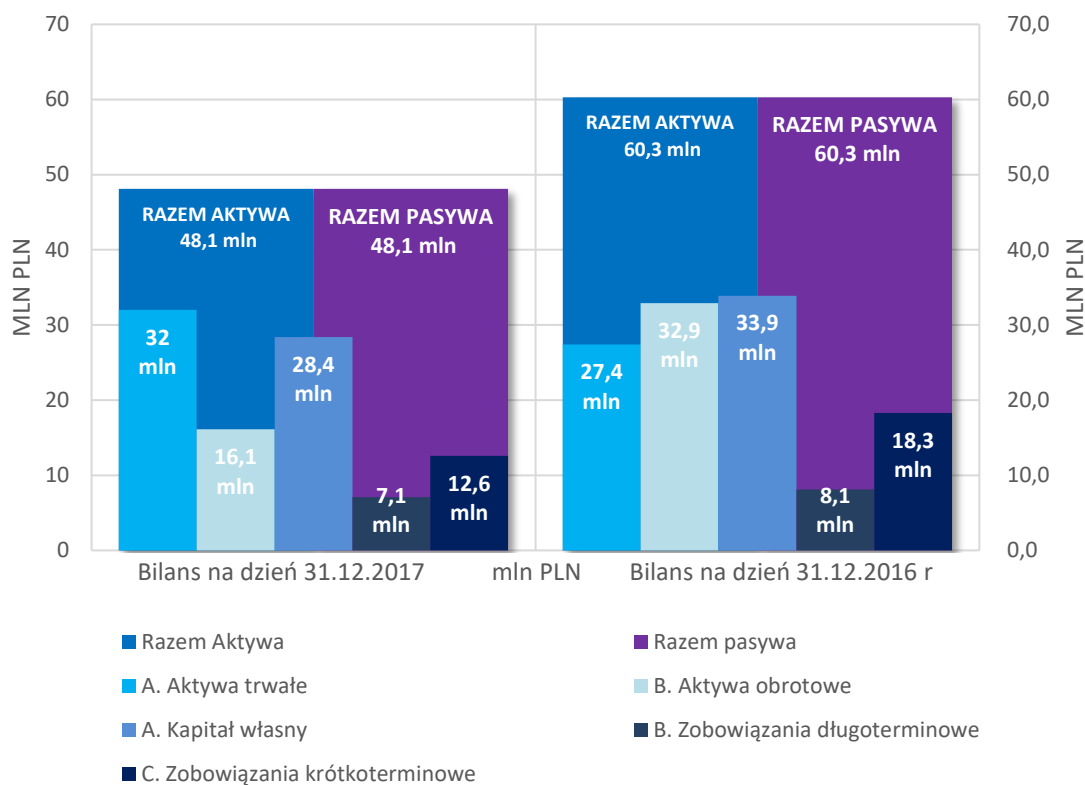
Zysk ze sprzedaży, zysk operacyjny i zysk netto

4.2. Sytuacja majątkowa, zadłużenie, płynność finansowa na 31 grudnia 2017 r.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej.

AKTYWA	Stan na 31.12.2017 r.		Stan na 31.12.2016 r.		Zmiana	
	tys. PLN	Struktura w %	tys. PLN	Struktura w %	tys. PLN	%
A. Aktywa trwałe	31 964	66,5%	27 409	45,5%	4 555	116,6%
B. Aktywa obrotowe	16 138	33,5%	32 878	54,5%	-16 740	49,1%
RAZEM AKTYWA	48 102	100,0%	60 287	100%	-12 184	79,8%
PASYWA						
A. Kapitał własny	28 430	59,1%	33 890	76,9%	-5 460	83,9%
B. Zobowiązania długoterminowe	7 113	14,8%	8 129	13,5%	-1 015	87,5%
C. Zobowiązania krótkoterminowe	12 559	26,1%	18 268	30,3%	-5 709	68,7%
RAZEM PASYWA	48 102	100,0%	60 287	100,0%	-12 184	79,8%

Sytuacja majątkowa OPTeam S.A. w 2017 roku uległa zmianie (zmniejszenie aktywów o 12 mln zł), która wynika głównie z nabycia udziałów w spółce stowarzyszonej (wkład pieniężny) i ujemnego wyniku finansowego netto za 2017 r.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej – bilans na dzień 31.12.2017 i 31.12.2016 r.

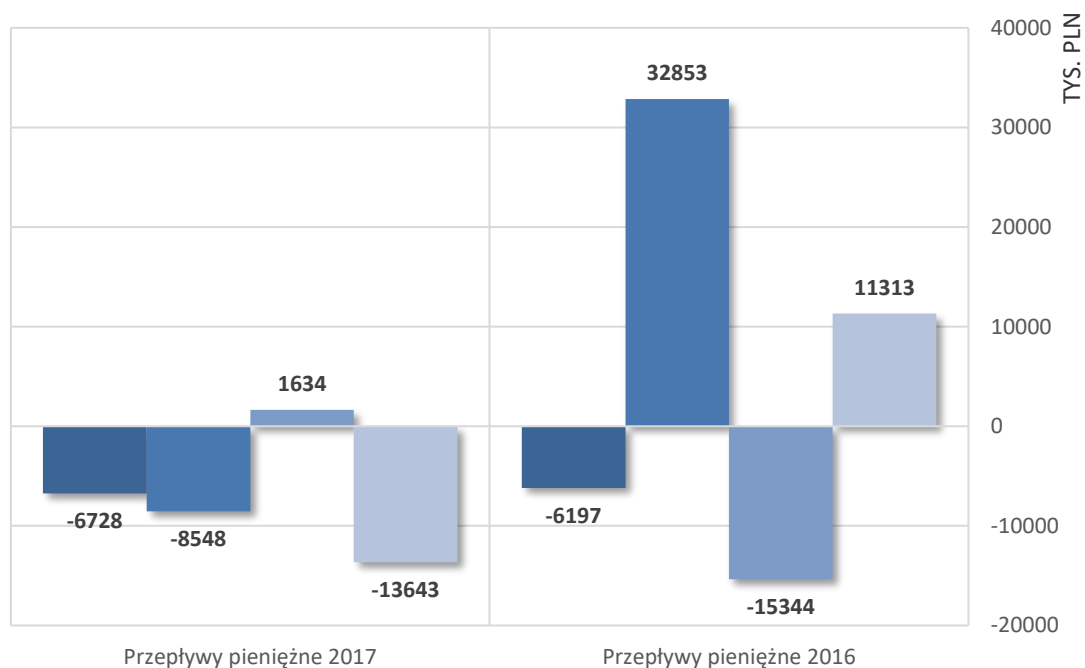
Zadłużenie, płynność finansowa.

W okresie 2017 roku Spółka OPTeam S.A. posiadała zasoby finansowe – środki własne, kredyt w rachunku bieżącym, pozyskane dotacje inwestycyjne, umożliwiające w pełni wywiązywanie się z zaciągniętych zobowiązań finansowych, bez zagrożenia utraty płynności finansowej. Spółka w całym okresie 2017 roku terminowo regulowała wszystkie swoje zobowiązania zarówno wobec dostawców, pracowników, banków, leasingodawców oraz Skarbu Państwa.

Spółka w ramach zabezpieczenia płynności finansowej, korzysta z kredytów obrotowych w rachunkach bieżących - łączny limit kredytowy wynosi 8 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku zobowiązanie z tytułu kredytów wyniosło 2,45 mln zł.

PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE w tys. PLN	Od 01.01.2016 do 31.12.2016	Od 01.01.2016 do 31.12.2016	Zmiana	
			tys. PLN	%
A. Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	- 6 728	- 6 197	-531	8,6%
B. Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	-8 549	32 853	-41 402	-126,0%
C. Przepływy pieniężne z działalności finansowej	1 634	-15 366	16 978	-110,7%
Zmiana stanu środków pieniężnych	-13 643	11 313	-24 956	-220,6%
Środki pieniężne na koniec okresu	383	14 026	-13 643	-97,3%

Przepływy z działalności operacyjnej, po pokryciu wydatków działalności statutowej, są za 2017 rok ujemne i wynoszą 6 728 tys. zł. Uzyskane nadwyżki wpływów z działalności finansowej Spółka wykorzystwała na finansowanie inwestycji, w tym na nabycie środków trwałych i wartości niematerialnych, na spłatę rat leasingu, obsługę zadłużenia w bankach. Dywidenda dla akcjonariuszy za rok 2016 została wypłacona zaliczkowo w grudniu 2016 roku w wysokości 12 482 tys. zł. co zostało zaakceptowane przez WZA.

- A. Przeływy pieniężne z działalności operacyjnej ■ B. Przeływy pieniężne z działalności inwestycyjnej
 ■ C. Przeływy pieniężne z działalności finansowej ■ Zmiana środków pieniężnych

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

4.3. Wskaźniki ekonomiczno – finansowe.

Poniżej przedstawiono wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację finansową Spółki OPTeam S.A. w latach 2017 – 2015 wyliczone na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach finansowych.

Wskaźnik	Formuła obliczeniowa	2017	2016	2015
Rentowność sprzedaży brutto	<i>zysk brutto / przychody netto ze sprzedaży</i>	-8,1%	34,9%	2,8%
Rentowność EBIT	<i>zysk na działalności operacyjnej / przychody ze sprzedaży</i>	-6,1%	-9,3%	3,0%
Rentowność EBITDA	<i>zysk na działalności operacyjnej + amortyzacja / przychody ze sprzedaży</i>	-1,8%	-4,7%	7,2%
Rentowność sprzedaży netto	<i>zysk netto / przychody netto ze sprzedaży</i>	-8,0%	27,8%	2,4%
Rentowność kapitału własnego ROE	<i>zysk netto / kapitał własny bez wyniku finansowego bieżącego roku</i>	-16,1%	85,8%	7,7%
Rentowność aktywów ROA	<i>zysk netto/ aktywa ogółem</i>	-11,4%	35,5%	3,7%
Wskaźnik płynności bieżącej	<i>aktywa obrotowe -krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe/zobowiązania krótkoterminowe</i>	1,38	2,03	1,46
Wskaźnik płynności szybkiej	<i>Inwestycje krótkoterminowe +należności krótkoterminowe /zobowiązania krótkoterminowe</i>	1,08	1,89	1,28

Wskaźnik ogólnego zadłużenia	zobowiązania ogółem / pasywa ogółem	0,41	0,44	0,48
Wskaźnik rotacji należności w dniach	<i>przec. stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie 360 / przychody ze sprzedaży</i>	66,80	65,47	84,96
Wskaźnik rotacji zapasów w dniach	<i>Zapasy x liczba dni w okresie 360 / koszty działalności operacyjnej</i>	13,52	9,77	11,69
Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	<i>zobowiązania z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie 360 / koszty działalności operacyjnej - koszt pracy - amortyzacja</i>	60,97	61,08	71,49

W 2017 roku niewielkiej zmianie uległy wskaźniki płynności, w tym wskaźnik bieżącej płynności z 2,03 do 1,38, wskaźnik płynności szybki ukształtował się na poziomie 1,08, jednak łącznie zawierają się w przedziałach uznawanych za bezpieczne.

Analiza wskaźników zadłużenia wskazuje na bezpieczny poziom udziału kapitału obcego w finansowaniu działalności, np. wskaźnik ogólnego zadłużenia (zobowiązania ogółem / aktywa ogółem), na 31 grudnia 2017 roku wynosi 0,41.

W OPTeam S.A. nie są stosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń.

5. Informacje o zawartych umowach znaczących dla działalności Emitenta w tym znanych emitentowi umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami), umowach ubezpieczenia, współpracy, kooperacji.

W 2017 roku OPTeam S.A. uzyskiwała przychody przekraczające 10 % ogólnej kwoty przychodów ze sprzedaży sprzętu informatycznego do jednego nabywcy tj. do Skarbu Państwa – Resortowe Centrum Zarządzania Sieciami i Usługami Teleinformatycznymi z siedzibą w Warszawie, do którego w okresie dwunastu miesięcy 2017 roku zrealizowała sprzedaż w wysokości 23,1 % przychodów ze sprzedaży ogółem.

Emitent informuje, że nie jest powiązany kapitałowo oraz organizacyjnie z żadnym dostawcą i odbiorcą, którego udział osiąga co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży Emitenta.

6. Informacja o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Emitenta z innymi podmiotami. Określenie głównych inwestycji w tym inwestycji kapitałowych.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2016 r.
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych ogółem	10 217 636,10	4 233 586,17
Udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wyceniane metodą praw własności – udział w PeP S.A.	10 217 636,10	4 233 586,17

Spółka OPTeam S.A. na dzień 31 grudnia 2017 r. w swoich aktywach finansowych posiada 24,23 % udziału w kapitale zakładowym spółki Polskie ePłatności SA(PeP) oraz 24,23 % głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Akcje PeP S.A. wycenione zostały metodą praw własności. Informacje na temat subiektywnych ocen i założeń przyjętych przez Spółkę na temat uzyskania na dzień 30 czerwca 2016 roku znaczącego wpływu na spółkę Polskie ePłatności S.A. zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na 31 grudnia 2016 roku.

Własność kapitału Spółki Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. na dzień 31 grudnia 2017 r.

Wyszczególnienie	Ilość akcji	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)	Wartość nominalna akcji zł	Udział w kapitale (%)
OPTeam S.A.	8 348 568	8 348 568	24,23%	8 348 568	24,23%
INNOVA AF II S.à r.l z siedzibą w Luksemburgu	25 799 876	25 799 876	74,89%	25 799 876	74,89%
Pozostali akcjonariusze	303 031	303 031	0,88%	303 031	0,88%
Razem	34 451 475	34 451 475	100,00%	34 451 475	100,00%

Spółka OPTeam zawarła w dniu 27 kwietnia 2017 roku umowę objęcia 1 252 515 akcji Spółki PeP S.A w podwyższonym kapitale Spółki Polskie ePłatności, oraz w dniu 4.05.2017 r wniosła wkład pieniężny na pokrycie ceny emisyjnej. Objęcie akcji nowej emisji zmienia do 24,23 % udział OPTeam S.A w Spółce Polskie ePłatności S.A.

Z uwagi na fakt, że akcje spółki Polskie ePłatności SA nie są notowane na aktywnym rynku, koszt nabycia posiadanego 24,23 % pakietu akcji tej spółki porównano z 24,23 % wartości jej aktywów netto na dzień 31 grudnia 2017 roku, a różnicę udziału w aktywach netto ponad cenę nabycia inwestycji ujęto w wyniku finansowym.

Wyszczególnienie**Wartość PLN**

aktywa netto PEP 31.12.2017 r.	42 169 360,72
udział OPTeam w aktywach netto PeP na 31.12.2017 r.	10 217 636,10
wartość bilansowa akcji PEP	9 652 142,27
różnica ujęta w wyniku finansowym, w tym:	565 493,83
- w 2016 roku	1 908 6656,65
- w okresie od 1.01.2017 do 31.12.2017 r	-1 343 162,82

Własność kapitału Spółki Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. na dzień 31 grudnia 2016 r.

Wyszczególnienie	Ilość akcji	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)	Wartość nominalna akcji	Udział w kapitale (%)
OPTeam S.A.	7 096 053,00	7 096 053,00	24,45%	7 096 053	24,45%
INNOVA AF II S.à r.l z siedzibą w Luksemburgu	21 929 183,00	21 929 183,00	75,55%	21 929 183	75,55%
Razem	29 025 236,00	29 025 236,00	100,00%	29 025 236	100,00%

Z dniem 30 czerwca 2016 roku OPTeam zaczął wywierać znaczący wpływ na spółkę Polskie ePłatności SA, ponieważ na ten dzień posiadał 20,58% głosów na walnym zgromadzeniu spółki Polskie ePłatności SA oraz zgodnie ze statutem spółki Polskie ePłatności SA Emitent (OPTeam SA) może powołać 1 członka zarządu do Zarządu tej spółki, który składa się z 1-4 członków oraz 1-2 członków Rady Nadzorczej, która składa się z 3-6 członków. Zgodnie z MSR 28 spółka Polskie ePłatności SA stała się dla OPTeam SA jednostką stowarzyszoną wycenianą na dzień bilansowy metodą praw własności.

Zgodnie z MSR 28 par. 32 Inwestycje ujmują się metodą praw własności od dnia, w którym dana jednostka spełnia wymogi definicji jednostki stowarzyszonej. Przy nabyciu inwestycji wszelkie nadwyżki udziału jednostki w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań jednostki, w której dokonano inwestycji, ponad cenę nabycia inwestycji, ujmują się jako przychód podczas ustalania udziału jednostki w zysku lub stracie jednostki stowarzyszonej za okres, w którym nastąpiło nabycie inwestycji.

Skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej Polskich ePłatności SA. na dzień 31.12.2017 r.

Dane nieaudytowane

Bilans	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2016 r.
Aktywa	172 915 395,59	55 161 795,34
A. Aktywa trwałe	107 441 634,57	27 424 445,50
B. Aktywa obrotowe	65 473 761,02	27 737 349,84
Pasywa	172 915 395,59	55 161 795,34
A. Kapitał (fundusz własny)	42 169 360,72	17 316 697,35
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	130 746 034,87	37 845 097,99

7. Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.

Spółka nie zawarła transakcji ze stronami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe. Transakcje ze stronami powiązanymi zostały opisane w Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego w notcie C. 67 i C.68.

8. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem, w jakim stopniu Emitent jest na nie narażony.

8.1. Ryzyko związane z wpływem sytuacji makroekonomicznej na działalność Emitenta.

Sytuacja finansowa Emitenta jest uzależniona od sytuacji ekonomicznej w Polsce i na świecie. Na wyniki finansowe uzyskiwane przez Spółkę mają wpływ: tempo wzrostu PKB, poziom inflacji, stopa bezrobocia oraz polityka fiskalna i monetarna państwa jak również zmiany poziomu konsumpcji. Te czynniki silnie wpływają na poziom zakupów produktów branży IT. Istnieje ryzyko, iż w przypadku długotrwałego pogorszenia sytuacji gospodarczej w Polsce lub na świecie, wystąpienia spadku popytu konsumpcyjnego lub zastosowania instrumentów polityki gospodarczej państwa negatywnie wpływających na pozycję rynkową Spółki, realizowane przez nią wyniki finansowe mogą ulec pogorszeniu.

Działalność ofertowa Emitenta w sektorach gospodarki, w których wpływ czynników makroekonomicznych nie powoduje istotnych zmian w zakresie decyzji inwestycyjnych, a także dywersyfikacja produktowo-rynkowa oferowanych przez Emitenta produktów, powinny ograniczyć ewentualne niekorzystne dla działalności Spółki skutki makroekonomiczne. Emitent narażony jest na to ryzyko w średnim zakresie.

8.2. Ryzyko związane ze zmianami technologicznymi w branży i rozwojem nowych produktów.

Sektor informatyczny charakteryzuje się szybkim rozwojem rozwiązań i technologii, w związku z czym cykl życia produktu jest na tym rynku stosunkowo krótki. Działalność Emitenta jest uzależniona w głównej mierze od umiejętności zastosowania w oferowanych przez niego produktach i usługach, najnowszych rozwiązań technologicznych.

Istnieje ryzyko pojawienia się na rynku nowych rozwiązań, które spowodują, iż produkty oferowane przez Emitenta staną się nieatrakcyjne i nie zapewnią wpływów spodziewanych na etapie ich tworzenia i rozwoju. Ponadto istnieje ryzyko, iż nowe rozwiązania technologiczne, nad których stworzeniem lub rozwojem obecnie lub w przyszłości będzie pracował Emitent, nie osiągną oczekiwanych parametrów, co miałoby negatywny wpływ na zdolność Emitenta do odzyskania poniesionych nakładów.

Emitent analizuje pojawiające się na rynku nowe trendy w zakresie rozwoju technologii informatycznych i produktów oraz możliwych sposobów ich wykorzystania. Nawiązuje również i utrzymuje relacje handlowe z głównymi odbiorcami świadczonych usług. W oparciu o te relacje prowadzone są działania mające na celu dostosowanie oferowanych produktów do wymagań klientów. Prowadzone są szkolenia kadry we wdrażaniu nowych rozwiązań w systemach informatycznych. Emitent dba o zachowanie wysokiego poziomu technologicznego produktów i usług własnych poszerzając ich zakres funkcjonalności i użyteczności dlatego zagrożenie wynikające z tego ryzyka jest niewielkie.

8.3. Ryzyko wynikające z konsolidacji branży.

Procesy konsolidacyjne w branży informatycznej prowadzą do umocnienia pozycji rynkowej kilku największych podmiotów, co ogranicza możliwość rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw rynku ICT. Najsilniejsze krajowe firmy dążą do przejęcia firm słabszych, szczególnie z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, obsługujących niszowe segmenty rynku informatycznego. Dzięki temu największe podmioty poszerzają swoje kompetencje lub uzyskują dostęp do nowych grup odbiorców. W sytuacji znacznego nasilenia działań konsolidacyjnych, Emitent może utracić pozycję rynkową, co może doprowadzić do spadku poziomu przychodów ze sprzedaży i wyników finansowych Spółki.

Spółka kontynuuje ekspansję terytorialną prowadząc działalność w oddziałach: w Warszawie, Lublinie, Krakowie oraz Wrocławiu. Ma to na celu dotarcie do nowych klientów z pełną ofertą Spółki. Emitent nie wyklucza również realizowania przejęć mniejszych podmiotów branżowych w celu poszerzenia oferty i zakresu działalności.

Działania te mają skutkować w najbliższych latach poprawą rentowności sprzedaży i wzrostem skali działania, co przełoży się na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Emitenta, stąd zagrożenia wynikające z tego ryzyka są niewielkie.

8.4. Ryzyko konkurencji.

Uczestnictwo Polski w strukturach Unii Europejskiej spowodowało pojawienie się nowych podmiotów w sektorze działalności Emitenta prowadzących działalność na skalę międzynarodową. Firmy te nie są jednak głównymi konkurentami Emitenta. Ze względu na lepszą znajomość rynku krajowego, firmy polskie bardziej zagrażają jego pozycji konkurencyjnej. Istnieje ryzyko nasilenia konkurencji w segmentach działalności Emitenta, co w przypadku niewystarczająco szybkiej reakcji ze strony Inwestora może doprowadzić do utraty pozycji na rynku, spadku wysokości osiąganych przychodów ze sprzedaży i wyników finansowych.

Emitent w średnim stopniu narażony jest na ryzyka związane z działalnością konkurencji. Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż poprzez posiadanie liczego grona stałych partnerów handlowych oraz bardzo elastycznego procesu produkcji i implementacji systemów, jak również ze względu na przyjętą strategię rozwoju, Emitent w znacznym stopniu powinien ograniczyć skutki nasilenia działań konkurencji na rynkach jego działalności.

8.5. Ryzyko związane ze zmianą warunków handlowych przez dostawców.

W obszarze integracji systemów informatycznych Emitent jest dostawcą urządzeń i technologii od producentów, których można uznać za światowych liderów rynku. Siła przetargowa tych podmiotów jest często nieporównywalnie większa niż Emitenta, a warunki współpracy z odbiorcami są zazwyczaj ustalane centralnie i nie podlegają negocjacjom. Z praktyki Emitenta wynika, że niekorzystna zmiana warunków współpracy z dostawcami urządzeń i technologii nie może zostać w pełni odzwierciedlona w warunkach współpracy pomiędzy Spółką a odbiorcami. Może to skutkować niewielkim pogorszeniem rentowności oraz płynności Spółki, mimo prowadzonej polityki dywersyfikacji dostawców.

8.6. Ryzyko związane z projektami informatycznymi realizowanymi przez Emitenta.

Przedmiotem działalności Emitenta jest świadczenie usług informatycznych, w szczególności w zakresie integracji zaawansowanych rozwiązań informatycznych, systemów wykorzystujących technologie kart elektronicznych, systemów ERP. Umowy zawierane pomiędzy Emitentem a klientami zakładają realizację przez Inwestora określonych działań składających się na projekt informatyczny. W ramach każdego projektu niezbędne jest właściwe współdziałanie zespołu projektowego wywodzącego się ze Spółki oraz oddelegowanych pracowników po stronie nabywcy usług. Generuje to określone ryzyko popełnienia błędu ludzkiego. Z jednej strony odnosi się to do niewłaściwego zdefiniowania warunków i okoliczności świadczonych usług przez zespół nabywcy usług, z drugiej zaś niewłaściwego podejścia kadry Emitenta. Rezultatem może być niedostarczenie właściwego rozwiązania nabywcy usług. Może to skutkować ponoszeniem przez niego strat i w konsekwencji podniesieniem roszczeń odszkodowawczych przeciwko Emitentowi, przedłużaniem zaangażowania w projekt informatyczny, opóźnianiem płatności. Takie kroki mogą negatywnie wpływać na sytuację Emitenta stąd zagrożenia wynikające z tego ryzyka kwalifikowane są jako średnie.

Na minimalizację tego czynnika ryzyka ma wpływ konsekwentne stosowanie opracowanych procedur zarządzania projektami, kontroli realizacji projektów, w tym finansowej, z wykorzystaniem wdrożonego oprogramowania. Takie narzędzia Emitent wdrożył i sukcesywnie je rozwija. Aktualnie prowadzone są dalsze działania, których celem jest korelacja rozwiązań zarządzania projektami ze strukturą produktową oferowaną przez Spółkę.

8.7. Instrumenty finansowe w zakresie ryzyka cen, kredytowego i innych.

Spółka nie jest narażona w sposób istotny na ryzyko związane z instrumentami finansowymi, ponieważ głównymi instrumentami finansowymi na dzień przekazania raportu były środki pieniężne w walucie polskiej, należności handlowe i pozostałe, akcje w spółce Polskie ePłatności S.A. oraz zobowiązania handlowe, kredytowe, leasingowe. Biorąc pod uwagę powyższe, ze względu na niewielki zakres transakcji w walutach obcych ryzyko walutowe nie jest znaczące.

Emitent posiada zobowiązania warunkowe z tytułu gwarancji za zobowiązania spółki stowarzyszonej Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. z siedzibą w Rzeszowie.

Istnieje potencjalne ryzyko wystąpienia przesłanek warunkujących egzekwowanie poręczeń umów kredytowych przez Bank. W ocenie Zarządu Emitenta, uwzględniając potencjał spółki Polskie ePłatności S.A. oraz wielkość osiąganych przez nią wskaźników ekonomicznych, ryzyko to jest niewielkie.

9. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku i w okresie sprawozdawczym objętym niniejszym Sprawozdaniem OPTeam S.A. nie była stroną postępowań przed sądem lub innym organem o zobowiązania lub wierzytelności, których pojedyncza lub łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych.

10. Informacje o zaciągniętych umowach dotyczących kredytów i pożyczek.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2016 r.
Kredyty i pożyczki	2 451 021,28	0,00
- długoterminowe	0,00	0,00
- krótkoterminowe	2 451 021,28	0,00

Umowy kredytowe:**1. Umowa z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. – kredyt obrotowy w rachunku bankowym**

W dniu 30 czerwca 2008 r. Spółka zawarła z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. z siedzibą w Warszawie **Umowę kredytu w rachunku bieżącym** - wielocelowa linia kredytowa (zmienianą kolejnymi aneksami, ostatni aneks Nr 10 z dnia 31 maja 2017 r.). Umowa została zawarta na podstawie Umowy ustalającej ogólne zasady kredytowania z dnia 30 czerwca 2008 r. Przedmiotem Umowy jest udzielenie kredytu w wysokości 3 000 000 zł na okres do 31 maja 2018 r., z ewentualnym automatycznym przedłużaniem terminu spłaty kredytu, na warunkach określonych w Umowie. Zabezpieczenia umowy wymieniono poniżej w tabeli.

Wykorzystanie kredytu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 1 213 188,24 zł.

Wykorzystanie kredytu na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniosło 0,00 zł.

2. Umowa wieloproduktowa z ING Bankiem Śląskim S.A.

Spółka zawarła z Bankiem ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach Umowę wieloproduktową nr 887/2014/00000159/000 z dnia 18 sierpnia 2014 r wraz z aneksami nr 1 do 7, o odnawialny limit kredytowy w maksymalnej wysokości 7 000 000,00 zł do wykorzystania w następujących formach:

- kredytów obrotowych w rachunkach bankowych – do wysokości maksymalnego zadłużenia 5 000 000,00 zł,
- gwarancjach bankowych – do wysokości 2 000 000,00 zł.

Zabezpieczenia umowy wymieniono poniżej w tabeli.

Wykorzystanie kredytu w rachunku bankowym na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 1 237 833,04 zł. Wykorzystanie limitu na gwarancje bankowe na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 1 543 192,37 zł.

Wykorzystanie kredytu w rachunku bankowym na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiło 0 zł. Wykorzystanie limitu na gwarancje bankowe na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiło 781 848,13 zł.

Struktura kredytów i pożyczek wg terminów wymagalności

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2016 r.
Kredyty i pożyczki razem	2 451 021,28	0,00
- do jednego roku	2 451 021,28	0,00
- od 1 roku do 3 lat	0,00	0,00
- od 4 lat do 5 lat	0,00	0,00
- powyżej 5 lat	0,00	0,00

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2017 roku

Bank / Pożyczkodawca	Siedziba	Kredyt wg umowy		Kwota pozostała do spłaty		Terminy spłaty	Zabezpieczenia
		Waluta	w zł	Waluta	w zł		
Bank Pekao S.A. - wielocelowa linia kredytowa - nr umowy PCK/9/2008 z dnia 30 czerwca 2008 wraz z aneksami od nr 1 do nr 10. Aktualny aneks nr 10 z dnia 31 maja 2017 r.	Kraków	-	3 000 000,00	-	1 213 188,24	31.05.2018	<ul style="list-style-type: none"> - zastaw rejestrowy na środkach trwałych (maszynach i urządzeniach) o wartości 1 043 565,98 zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia, - hipoteka umowna 4 500 000,00 zł. na II miejscu na nieruchomości położonej w Tajęcinie objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/00162028/1, - hipoteka umowna 4 500 000,00 zł. na nieruchomości położonej w Rzeszowie ul. Lisa-Kuli 3, objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/000067225/6 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej do kwoty 2 500 000,00 PLN - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową

ING Bank Śląski S.A.- umowa wieloproduktowa, nr 887 /2014/ 0000159 /00 z dnia 18.08.2014 roku, ostatni aneks nr 7 z 15.11.2017 r., z limitem kredytowym 7 mln zł, w tym limity na: kredyt obrotowy w rachunku bankowym 5 mln zł, gwarancje bankowe 2 mln zł.	Kato wice	-	5 000 000,00	-	1 237 8 33,04	15.08. 2018	<ul style="list-style-type: none"> - hipoteka kaucyjna na nieruchomości położonej w Tajęcinie objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/00162028/1 do kwoty 8 050 000.00 zł - cesja praw z polisy ubezpieczeniowej przedmiotu zabezpieczenia w/w nieruchomości, - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową
Razem			8 000 000,00		2 451 0 21,28		

Na dzień 31.12.2017 roku nie wystąpiły długoterminowe zobowiązania z tytułu kredytów.

Zobowiązania z tytułu kredytów na dzień 31 grudnia 2016 roku

Bank / Pożyczkodawca	Siedziba	Kredyt wg umowy		Kwota pozostała do spłaty		Termin y spłaty	Zabezpieczenia
		Waluta	w zł	Waluta	w zł		
Bank Pekao S.A. - wielocelowa linia kredytowa - nr umowy PCK/9/2008 z dnia 30 czerwca 2008 wraz z aneksami od nr 1 do nr 9. Aktualny aneks nr 9 z dnia 30 czerwca 2016r.	Kraków	-	3 000 000,00	-	0,00	31.05.2 017	<ul style="list-style-type: none"> - pełnomocnictwo udzielone Bankowi przez Spółkę do rachunku bieżącego Spółki w Banku Pekao S.A. w Rzeszowie, - oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji świadczenia pieniężnego, - zastaw rejestrowy na środkach trwałych (maszynach i urządzeniach) o wartości 1 690 157,63 zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia, - hipoteka umowna 4 500 000,00 zł. na II miejscu na nieruchomości położonej w Tajęcinie objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/00162028/1, - weksel własny in blanco
ING Bank Śląski S.A.- umowa wieloproduktowa, nr 887 /2014/ 0000159 /00 z dnia 18.08.2014 roku z aneksami nr 1-5, ostatni aneks z 29.07.2016 r., z limitem kredytowym 12 mln zł, w tym limity na: kredyt obrotowy w rachunku bankowym 5 mln zł, gwarancje bankowe 2 mln zł, kredyt obrotowy w rachunku kredytowym 5 mln zł.	Kato wice	-	10 000 000,00	-	0,00	16.08.2 017	<ul style="list-style-type: none"> - hipoteka kaucyjna na nieruchomości położone w Tajęcinie objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/00162028/1 w wysokości 8 050 000.00 zł - cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości, - niepotwierdzonej bezwarunkowej cesji wierzytelności z finansowanych kontraktów
Razem			13 000 000,00		0,00		

Na dzień 31.12.2016 roku nie wystąpiły długoterminowe i krótkoterminowe zobowiązania z tytułu kredytów.

11. Informacje o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym pożyczkach oraz poręczeniach i gwarancjach.

Zobowiązania warunkowe obejmują udzielone Spółce gwarancje ubezpieczeniowe oraz gwarancje bankowe związane z zabezpieczeniem dobrego wykonania umowy oraz wadium w ramach przetargu. Gwarancje te mają charakter przejściowy i związane są odpowiednio z wymogami umowy na dostawy produktów oraz wymogami postępowania przetargowego. Według przewidywań Spółki nie wystąpi konieczność uruchamiania przedmiotowych gwarancji.

Otrzymane gwarancje

Zobowiązania warunkowe	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2016 r.
Otrzymane gwarancje ubezpieczeniowe, w tym na:	2 240 809,79	1 174 605,39
- na zabezpieczenie dobrego wykonania kontraktu	2 240 809,79	1 174 605,39
- na wadium w ramach przetargu publicznego	0,00	0,00
Otrzymane gwarancje bankowe, w tym na:	1 543 192,38	781 848,13
- na zabezpieczenie dobrego wykonania kontraktu	1 513 192,38	486 848,13
- na wadium w ramach przetargu publicznego	30 000,00	295 000,00

Udzielone poręczenia

Podmiot	Regon	Rodzaj zobowiązania	Kwota zobowiązania (PLN)	Okres poręczenia od - do
Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. z siedzibą w Rzeszowie - zabezpieczenie spłaty wierzytelności mBank S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Senatorska 18 , wynikających z Umowy kredytu z dnia 24 kwietnia 2017 r, wraz aneksem nr 1 z dnia 10 maja 2017 r.	180523400	zabezpieczenie zobowiązań – zastaw rejestrowy i zastaw finansowy na wszystkich akcjach PeP S.A.	zabezpieczenie do kwoty 142 500 000 PLN	Od 16.05.2017 r. do upływu okresu zabezpieczenia, nie później niż 24 kwietnia 2026 roku.
Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. z siedzibą w Rzeszowie (poprzednio poręczenie było dla NeoTu Spółka z o.o. z siedzibą w Kielcach, której Spółka Polskie ePłatności S.A. była właścicielem 100 % udziałów.) - zabezpieczenie wierzytelności P4 Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie („Play”) , wynikających z umowy dostawy towarów dla PeP S.A.(poprzednio NeoTu) .	9512120077	poręczenie zobowiązań z tytułu dostaw towarów	Poręczenie do kwoty 9 600 000 PLN	Dotyczy zobowiązań powstałych od 13.09.2017 roku do 30.06.2019 roku, poręczenie wygasa po upływie 12 miesięcy od daty wymagalności ostatniej faktury wystawionej w powyższym okresie przez P4 Spółka z o.o.

Zabezpieczenie dla PeP S.A. umowy kredytu z mBank S.A.

Zarząd OPTeam S.A., w celu zabezpieczenia wierzytelności mBanku wynikających z umów kredytu, które zostały zawarte przez Spółkę Polskie ePłatności z mBank S.A., w dniu 16 maja 2017 roku zawarł umowy o ustanowienie zastawów finansowych oraz zastawów rejestrowych przez OPTeam S.A. jako zastawcę na wszystkich akcjach w spółce Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. z mBank S.A. z siedzibą w Warszawie jako zastawnikiem. Zarząd Spółki zawarł następujące umowy:

1. „Umowę o ustanowienie zastawu rejestrowego i zastawów finansowych na akcjach”, jako zabezpieczenie spłaty Zabezpieczonych Wierzytelności do najwyższej sumy zabezpieczenia 142 500 000 zł, na wszystkich akcjach w spółce Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. z siedzibą w Tajęcinie (KRS: 0000347131) (PeP), przez Spółkę jako zastawcę z mBank S.A. z siedzibą w Warszawie (Bank) jako zastawnikiem (Umowa Zastawów), w celu zabezpieczenia wierzytelności Banku wynikających z umowy kredytu z dnia 24 kwietnia 2017 roku, która została zawarta pomiędzy, między innymi, PeP jako pierwotnym kredytobiorcą oraz Bankiem jako organizatorem, agentem kredytu, agentem zabezpieczenia, bankiem wystawcą i pierwotnym kredytodawcą (Umowa Kredytu), na mocy której Bank udzieli PeP, na warunkach określonych w Umowie Kredytu: (i) kredytu terminowego w maksymalnej kwocie 40.000.000 PLN (Kredyt Akwizycyjny), (ii) kredytu terminowego w maksymalnej kwocie 25.000.000 PLN (Kredyt Capex) oraz na podstawie, której Bank udostępni PeP linię gwarancyjną w maksymalnej kwocie 30.000.000 PLN (Linia Gwarancyjna), zmienionej aneksem nr 1 w ten sposób, że Bank udzieli PeP, na warunkach określonych w Umowie Kredytu: (i) Kredytu Akwizycyjnego, (ii) Kredytu Capex oraz (iii) linii wieloproduktowej w łącznej maksymalnej kwocie 30.000.000 PLN (trzydzieści milionów złotych), w ramach którego Bank udostępni, na warunkach określonych w Umowie Kredytu: (a) sublimit na kredyt w rachunku bankowym w maksymalnej kwocie 20.000.000 PLN (dwadzieścia milionów złotych) („Kredyt w Rachunku”) i (b) sublimit na linię gwarancyjną w maksymalnej kwocie 30.000.000 PLN (trzydzieści milionów złotych) („Linia Gwarancyjna”);
2. udzielenie na rzecz Banku pełnomocnictwa do wykonywania prawa głosu oraz innych praw niemajątkowych w związku z akcjami w PeP, w związku z Umową Zastawów;
3. poddanie się egzekucji na rzecz Banku z akcji w PeP na podstawie oświadczenia lub oświadczeń Spółki o dobrowolnym poddaniu się egzekucji, w związku z Umową Zastawów.

Poręczenie dla PeP S.A. (następcy prawnego NeoTU Sp. z o.o. w Kielcach) umowy dostawy towarów przez P4 Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie.

W dniu 13 września 2017 roku została zawarta przez: OPTeam S.A., Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. jako Poręczycielami oraz NeTU Sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach jako Kupującym, oraz P4 Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie, jako Sprzedawcą, umowa poręczenia do kwoty 9 600 000 złotych, która stanowi zabezpieczenie terminowej i całkowitej spłaty zobowiązań Kupującego, które mogą powstać z tytułu umowy współpracy zawartej 25.10.2010 roku na czas nieokreślony pomiędzy Kupującym a Sprzedawcą. Przytoczona umowa współpracy polega na dostarczaniu za wynagrodzeniem towarów Kupującemu przez Sprzedawcę.

Po dokonaniu w dniu 20 grudnia 2017 roku połączenia spółek NeoTu i PeP S.A. w drodze przeniesienia całego majątku NeoTu na PeP S.A., umowa poręczenia trwa nadal i zabezpiecza zobowiązania PeP S.A. jako następcy prawnego NeoTu przez okres wskazany w umowie poręczenia.

W okresie objętym niniejszym Sprawozdaniem oraz w 2016 roku Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. na bieżąco wywiązywało się ze swoich zobowiązań.

Środki trwale stanowiące zabezpieczenie udzielonych Spółce kredytów obrotowych zostały opisane w punkcie C 17 nota 2.1.

12. Opis wykorzystania przez Emitenta wpływów z przeprowadzonej emisji papierów wartościowych w okresie objętym raportem.

W 2017 Emitent nie przeprowadzał emisji akcji i obligacji.

13. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników.

Spółka nie publikowała prognoz na rok 2017.

14. Zarządzanie zasobami finansowymi.

W 2017 roku Emitent posiadał zasoby finansowe: środki własne oraz kredyt inwestycyjny, pozyskane dotacje do inwestycji, umożliwiające w pełni wywiązywanie się z zaciągniętych zobowiązań finansowych, bez zagrożenia utraty płynności finansowej.

15. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych.

W 2017 r. nakłady poniesione na inwestycje o charakterze odtworzeniowym, dotyczyły nabycia rzeczowych aktywów trwałych (sprzęt informatyczny, wyposażenie, środki transportu) oraz licencji do oprogramowania komputerowego.

16. Ocena czynników nietypowych i zdarzeń mających wpływ na wynik działalności za rok obrotowy z określeniem stopnia wpływu tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku i w okresie objętym niniejszym Sprawozdaniem finansowym nie wystąpiła w sprawozdaniu OPTeam S.A. pozycja nietypowa ze względu na jej wielkość i częstotliwość.

W poprzednim roku obrotowym, w czerwcu 2016 Spółka dokonała finalizacji transakcji nabycia 50% akcji podmiotu Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. i zbycia 75% akcji tegoż podmiotu. Powyższa transakcja miała istotny wpływ na wzrost sumy bilansowej, kapitałów (wyniku netto) o 26 mln. zł. Transakcja miała wpływ na przepływy pieniężne z działalności finansowej w tym wpływy około 112 mln. zł oraz wydatki około 76 mln. zł. Szczegółowo transakcja została opisana w notce nr C.24 sprawozdania za 2016 rok. Była to transakcja jednorazowa.

17. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa Emitenta oraz opis perspektyw rozwoju działalności Emitenta co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe.

Kondycja polskiego rynku usług informatycznych w dużej mierze skorelowana jest z ogólną sytuacją gospodarczą kraju, poziomem inwestycji, planami rozwoju przedsiębiorstw krajowych jak i zagranicznych funkcjonujących na naszym rynku. Zdaniem Zarządu OPTeam SA obecna sytuacja gospodarcza w Polsce jest dobra, pozwala to w pozytywny sposób myśleć o nadchodzącym roku biznesowym 2018. Do najważniejszych czynników zewnętrznych jak i wewnętrznych, które w sposób bezpośredni lub pośredni mogą mieć wpływ na osiągane wyniki w kolejnych kwartałach roku, możemy zaliczyć:

Czynniki zewnętrzne istotne dla rozwoju Spółki:

1. Sytuacja gospodarcza w kraju oraz państwach EU;
2. Tempo i sposób wykorzystania funduszy unijnych przez podmioty krajowe i zagraniczne;
3. Wzrastająca konkurencja w branży IT na rynku krajowym;
4. Ryzyka związane z szybkimi zmianami technologicznymi;
5. Możliwości poszerzenia rynków zbytu i oferty produktowej.

Czynniki wewnętrzne istotne dla rozwoju Spółki:

1. Stabilność i doświadczenie zespołu zarządzającego firmą;
2. Realizacja zakładanego poziomu sprzedaży i marżowości dla nowych produktów i rynków na które wchodzi Spółka;
3. Skuteczność działań sprzedażowych dla założonego budżetu 2018;
4. Realizacji nowych inicjatyw zmierzających do uruchomienia nowych produktów i usług Spółki;
5. Efektywna realizacja posiadanego portfela projektów i zamówień od obecnych klientów Spółki.

Spółka w dalszym ciągu zamierza rozwijać swoją działalność na krajowym rynku energetycznym gdzie będzie prowadzić działalność związana z dostarczaniem komplementarnych usług IT. Sektor energetyczny, w przeciągu kolejnych lat, będzie w dalszym ciągu przechodził proces transformacji zarówno organizacyjnej jak i technologicznej. W działaniach tych Spółka upatruje swoje szanse na pogłębienie współpracy z głównymi graczami funkcjonującymi na tym rynku w okresie najbliższych kilku lat.

Do kolejnych sektorów działalności biznesowej w których Spółka ma zamiar ugruntować swoją pozycję wiarygodnego gracza na rynku IT należy sektor edukacyjny. Spółka posiada bardzo bogate referencje i szeroki portfel produktów, które może oferować uczelniom wyższym działającym na rynku krajowym, zarówno państwowym jak i prywatnym. Zagrożeniem jakie konieczne należy wziąć pod uwagę prognozując rozwój sprzedaży na tym rynku jest możliwe opóźnienie w uruchomieniu kolejnej transzy dotacji unijnych, które w istotny sposób wpływają na proces podejmowania decyzji inwestycyjnych w obszarze technologii IT.

W roku 2018 Spółka planuje dalej prowadzić aktywną działalność sprzedażową na rynkach DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria). Prognozowane jest pozyskanie portfela klientów i kontraktów pozwalającego na zbudowanie wysokomarżowej linii biznesowej, która w istotny sposób przyczyni się do budowy pozytywnych wskaźników finansowych Spółki.

W roku 2018 Spółka nie wyklucza również rozważenia i późniejszej realizacji (rok 2019) inwestycji akwizycyjnych w młode, dynamiczne podmioty gospodarcze, które oferują nowoczesne, innowacyjne produkty wpisujące się w najnowsze trendy biznesowe związane z technologiami mobilnymi, obszarem ecommerce lub rozwiązaniami blockchain.

18. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta.

W 2017 r. nie nastąpiły zmiany w sposobach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta.

19. Wszelkie umowy zawarte między Emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie.

W 2017 r. Emitent nie zawierał umów z osobami zarządzającymi, przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie.

20. Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiovych opartych na kapitale Emitenta dla osób zarządzających i nadzorujących.

Informacja o wartości wynagrodzeń, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących Emitenta zostały zamieszczone w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2017 r.- Nota nr 32.

W dniu 31 października 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki przyjęło Uchwałę nr 5 w sprawie utworzenia i wprowadzenia *Programu Motywacyjnego*, emisji warrantów subskrypcyjnych z pozbawieniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki z pozbawieniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy. WZA postanowiło o utworzeniu, przyjęciu i realizacji w Spółce *Programu Motywacyjnego* dla Zarządu Spółki oraz Kadry kierowniczej Spółki na zasadach określonych w uchwale oraz w Regulaminie Programu Motywacyjnego.

Wprowadzenie Programu Motywacyjnego ma na celu stworzenie dla osób kluczowych dla Spółki dodatkowej motywacji do rozwoju Spółki w celu zapewnienia stałego wzrostu jej wartości rynkowej, a co za tym idzie wzrostu wartości akcji posiadanych przez wszystkich jej akcjonariuszy.

Program Motywacyjny będzie realizowany poprzez emisję Warrantów Subskrypcyjnych uprawniających, po spełnieniu określonych warunków, do objęcia Akcji Nowej Emisji, które zostaną wyemitowane w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki z wyłączeniem prawa poboru.

Program Motywacyjny obejmuje cele wynikowe oraz retencyjne na lata obrotowe 2018–2019.

Uchwała WZA zawiera warunkowe podwyższenie się kapitału zakładowego Spółki o nie więcej niż 58.400,00 złotych (słownie: pięćdziesiąt osiem tysięcy czterysta złotych) poprzez emisję nie więcej niż:

- 262.800 (słownie: dwieście sześćdziesiąt dwa tysiące osiemset) akcji zwykłych na okaziciela serii E o wartości nominalnej 0,10 złotych (słownie: dziesięć groszy) każda („Akcje Serii E”), oraz
- 321.200 (słownie: trzysta dwadzieścia jeden tysięcy dwieście) akcji zwykłych na okaziciela serii F o wartości nominalnej 0,10 złotych (słownie: dziesięć groszy) każda („Akcje Serii F”, a łącznie z Akcjami Serii E „Akcje Nowej Emisji”)

Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2018 roku Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego OPTeam S.A.

Celem warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki jest przyznanie praw do objęcia Akcji Nowej Emisji posiadaczom Warrantów Subskrypcyjnych, które zostaną wyemitowane na podstawie niniejszej uchwały. Podjęcie uchwały w sprawie warunkowego podwyższenia jest umotywowane zamiarem wprowadzenia w Spółce Programu Motywacyjnego opartego na Warrantach Subskrypcyjnych.

Prawo do objęcia Akcji Nowej Emisji będzie mogło być wykonane wyłącznie przez posiadaczy Warrantów Subskrypcyjnych na zasadach określonych w uchwale WZA oraz w Regulaminie Programu motywacyjnego, który został w dniu 9 listopada 2017 roku przyjęty przez Radę Nadzorczą Spółki OPTeam.

Osobami Uprawnionymi do udziału w Programie Motywacyjnym są wyłącznie osoby wskazane na Liście Osób Uprawnionych przyjętej przez Radę Nadzorczą. Uchwalając Listę Osób Uprawnionych RN będzie się kierowała następującymi kryteriami: stanowisko, ogólny staż pracy w Spółce (uwzględniając także niepracownicze podstawy zatrudnienia), ocena dotychczasowego wkładu pracy w budowanie wartości Spółki oraz znaczenie stanowiska dla realizacji Celów Wynikowych. Lista osób uprawnionych do uczestnictwa w Programie Motywacyjnym, uchwalona w dniu 23 listopada 2017 roku, obejmuje czternaście osób i może zostać rozszerzona o Nowe Osoby Uprawnione, na wniosek Zarządu lub z inicjatywy Rady Nadzorczej, w drodze uchwały Rady Nadzorczej poprzez dodanie Nowych Osób Uprawnionych.

Wszystkie osoby z uchwalonej Listy Uprawnionych (14) zawarły ze Spółką w dniu 19 grudnia 2017 roku Umowy Uczestnictwa w Programie Motywacyjnym jednakowej treści oraz otrzymały imienne warrantów subskrypcyjne wyemitowane przez OPTeam S.A. Zgodnie z uchwaloną Listą Uprawnionych wydano łącznie 550 000 warrantów (247 500 serii A, 302 500 serii B). Umowa Uczestnictwa daje Osobie Uprawnionej prawo do objęcia Warrantów, uprawniających na warunkach wskazanych w Uchwale oraz Regulaminie, do objęcia określonej liczby Akcji Nowej Emisji.

Wykonanie Warrantów tj. realizacja Uprawnienia przez Uczestnika Programu może nastąpić w terminach wskazanych w § 5 ust. 4 Regulaminu, na zasadach określonych w Uchwale oraz Regulaminie, pod warunkiem, że zostaną spełnione warunki wykonania ustalone przez Radę Nadzorczą na podstawie Uchwały (Cele Wynikowe oraz Warunek Lojalności łącznie jako „Warunki Wykonania”):

- 1) osiągnięcie przez Spółkę określonego poziomu EBITDA w roku obrotowym 2018 lub 2019 (łącznie „Cele Wynikowe”), które w odniesieniu do danej serii Warrantów określone są w regulaminie,
- 2) w odniesieniu do danego Uczestnika Programu – pozostawania w Zatrudnieniu od dnia zawarcia Umowy Uczestnictwa do dnia wykonania praw z Warrantów przez Uczestnika Programu zgodnie z Uchwałą oraz Regulaminem („Warunek Lojalności”).

Mając na uwadze MSSF 2 *Płatności na bazie akcji* została dokonana wycena wartości godziwej programu motywacyjnego. Wycena została dokonana w oparciu o model analityczny Black-Scholes-Merton.

Do wyceny przyjęto następujące dane:

- data przyznania opcji	31.10.2017 r.
- okres nabywania uprawnień	01.01.2018 do 31.12.2019 r
- cena akcji w momencie przyznania	5,20 zł
- cena wykonania opcji	4,63 zł
- zmienność akcji Spółki	7,51% (średnia 4 letnia 2014-2017)
- stopa dywidendy	5,77%
- stopa zwrotu wolna od ryzyka	2,10%
- liczba warrantów	584 000
- okres życia opcji	3,17 lat

Z uwagi na nieistotny wpływ skutków wyceny programu na dane finansowe Spółki (łączny koszt do ujęcia 224,42 zł za okres od 19 do 31.12.2017 r.), a także moment – od dnia 01.01.2018 r., od którego mogą zostać rozpoczęte działania dotyczące spełnienia warunków programu motywacyjnego przez osoby uprawnione, z którymi zostały podpisane w dniu 19.12.2017 r. umowy na warranty subskrypcyjne (z uwagi na jeden z kluczowych warunków dot. osiągnięcie określonego poziomu EBITDA za 2018 rok i następnie za 2019 rok), Spółka rozpocznie ujmowanie w sprawozdaniu finansowym skutków wyceny programu od dnia 01.01.2018 roku.

Realizacja programu rozpocznie się 1 stycznia 2018 roku i tym samym od tego momentu zacznie być uprawdopodobnione, że warunki programu zostaną zrealizowane.

21. Określenie łącznej liczby i wartości nominalnej wszystkich akcji Emitenta oraz akcji w jednostkach powiązanych Emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących (dla każdej osoby oddzielnie).

Na dzień publikacji niniejszego raportu, posiadaczami akcji OPTeam S.A. były następujące osoby nadzorujące i zarządzające: OPTeam S.A., odrębnie dla każdej z osób.

Akcjonariusze	Liczba akcji i głosów na WZA OPTeam S.A.	% udział w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA OPTeam S.A.
Janusz Bober – Przewodniczący Rady Nadzorczej	1 372 523	18,80 %
Andrzej Pelczar – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	1 372 523	18,80 %
Wacław Irzeński – Członek Rady Nadzorczej	1 372 523	18,80 %
Ryszard Woźniak – Członek Rady Nadzorczej	1 378 512	18,88 %
Tomasz Ostrowski – Prezes Zarządu	10 000	0,14%
Radosław Bednarski – Wiceprezes Zarządu	44 721	0,61 %

22. Informacje o znanych Emitentowi umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Zarząd Emitenta nie posiada informacji o istnieniu umów (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

23. Informacja o systemie kontroli programów akcji pracowniczych.

Poza opisanym w pkt 20 powyżej przyjętym programie motywacyjnym, w 2017 r. Emitent nie wdrażał programu akcji pracowniczych.

24. Oświadczenie Zarządu o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego.

Emitent w 2017 r. stosował obowiązujące od dnia 01 stycznia 2016 r. „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” (dalej DPSN 2016), których treść dostępna jest na stronie GPW pod adresem: https://www.gpw.pl/lad_korporacyjny_na_gpw. Emitent złożył oświadczenie o stosowaniu poszczególnych rekomendacji i zasad DPSN 2016.

W dniu 29.03.2018 r. Emitent zaktualizował stan stosowania DPSN 2016 przekazując stosowny raport za pośrednictwem systemu EBI.

24. 1. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, od których emitent trwale odstąpił.

Według aktualnego na dzień publikacji niniejszego raportu stanu stosowania Dobrych Praktyk Spółka nie stosuje dwóch rekomendacji: III.R.1 oraz VI.R.1.

III.R.1. Spółka wyodrębnia w swojej strukturze jednostki odpowiedzialne za realizację zadań w poszczególnych systemach lub funkcjach, chyba że wyodrębnienie jednostek organizacyjnych nie jest uzasadnione z uwagi na rozmiar lub rodzaj działalności prowadzonej przez spółkę.

W strukturze Spółki nie są wyodrębnione jednostki kontroli wewnętrznej. Ze względu na pełnione funkcje i zadania, Zarząd oraz kadra menadżerska odpowiadają za pełnienie nadzoru nad kontrolą kluczowych procesów operacyjnych. Zarząd nie wyklucza powołania w przyszłości wydzielonych komórek organizacyjnych do pełnienia funkcji kontroli wewnętrznej.

VI.R.1. Wynagrodzenie członków organów spółki i kluczowych menedżerów powinno wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.

Emitent nie posiada formalnego dokumentu opisującego zasady wynagradzania organów spółki i kluczowych menadżerów. Wynagrodzenia dla tych osób ustalane są w oparciu o kryteria odpowiedzialności, podejmowanych ryzyk oraz kompetencji i skuteczności działania. Emitent nie wyklucza wprowadzenia w przyszłości w życie formalnych zasad wynagradzania organów spółki i kluczowych menadżerów. W takim przypadku dokona niezwłocznie zmiany kwalifikacji statusu tej zasady.

Według aktualnego na dzień publikacji niniejszego raportu, stanu stosowania DPSN 2016, Emitent nie stosuje następujących zasad szczegółowych:

I.Z.1.3., I.Z.1.11., I.Z.1.16., I.Z.1.20., II.Z.1., II.Z.10.4., III.Z.3., III.Z.4., VI.Z.4., tj.:

a) Wynikającą z zasady I.Z.1., Emitent nie stosuje zasady I.Z.1.3. - schemat podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy członków zarządu, sporządzony zgodnie z zasadą II.Z.1

Ponieważ nie można ograniczyć odpowiedzialności poszczególnych członków Zarządu za sprawy Spółki, wyżej opisana zasada nie jest stosowana.

b) I.Z.1.11. informacja o treści obowiązującej w spółce reguły dotyczącej zmieniania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, bądź też o braku takiej reguły.

Zgodnie ze Statutem Emitenta, decyzję o wyborze biegłego rewidenta podejmuje Rada nadzorcza Spółki kierując się zasadami bezstronności i rzetelności podmiotu. Spółka nie wyklucza, że w przypadku opracowania reguł dotyczących zmiany biegłych rewidentów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, powyższa zasada będzie zastosowana.

c) I.Z.1.16. informacja na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia - nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia.

Emitent stoi na stanowisku, że aktualnie obowiązujące w Spółce zasady udziału w walnych zgromadzeniach, które są zgodne z wymogami Kodeksu spółek handlowych dla spółek publicznych oraz sposób organizacji walnych zgromadzeń, umożliwiają realizację praw akcjonariuszy i należyście zabezpieczają ich interesy. Stosowanie zasady transmisji obrad walnego zgromadzenia może powodować zagrożenia natury technicznej i prawnej oraz mieć wpływ na niezakłócony i bezpieczny przebieg obrad walnego zgromadzenia. Spółka jednakże nie wyklucza, że w przypadku zaistnienia warunków technicznych oraz okoliczności formalnoprawnych gwarantujących bezpieczny przebieg obrad walnego zgromadzenia, zasada ta będzie stosowana.

d) I.Z.1.20. zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo,

Emitent nie stosuje tej zasady - por. uzasadnienie do wyłączenia od stosowania zasady I.Z.1.16.

e) II.Z.1. Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności spółki pomiędzy członków zarządu powinien być sformułowany w sposób jednoznaczny i przejrzysty, a schemat podziału dostępny na stronie internetowej spółki.

Emitent nie stosuje tej zasady - por. wyjaśnienie do zasady I.Z.1.3.

f) II.Z.10.4. Ocenę racjonalności prowadzonej przez spółkę polityki, o której mowa w rekomendacji I.R.2, albo informację o braku takiej polityki.

Ponieważ Spółki nie dotyczy zasada I.R.2, adekwatnie wyłączono od stosowania niniejszą zasadę.

g) III.Z.3. W odniesieniu do osoby kierującej funkcją audytu wewnętrznego i innych osób odpowiedzialnych za realizację jej zadań zastosowanie mają zasady niezależności określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego.

Ponieważ Spółka nie wyodrębniła w swej strukturze jednostek kontroli wewnętrznej (por. wyłączenie stosowania III.R.1), zasada ta nie jest stosowana.

h) III.Z.4. Co najmniej raz w roku osoba odpowiedzialna za audyt wewnętrzny (w przypadku wyodrębnienia w spółce takiej funkcji) i zarząd przedstawiają radzie nadzorczej własną ocenę skuteczności funkcjonowania systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1, wraz z odpowiednim sprawozdaniem.

Por. komentarz/wyjaśnienia do III.Z.3.

i) VI.Z.4. Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,

2) informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,

- 3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,
- 4) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku,
- 5) ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Emitent nie stosuje tej zasady - por. wyjaśnienie do rekomendacji VI.R.1. Emitent podaje jednak informacje dotyczące wynagrodzeń informacje o wynagrodzeń Członków Zarządu w sprawozdaniach okresowych z działalności.

24.2. Cechy stosowanych w OPTeam S.A. systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

System kontroli wewnętrznej w OPTeam S.A. jest podstawowym narzędziem zapewniającym wiarygodną ocenę ryzyka operacyjnego. Dostarcza on informacji i danych finansowych będących podstawą sporządzenia sprawozdań finansowych. Za system ten odpowiedzialność ponosi Zarząd Spółki. System kontroli wewnętrznej oparty jest na następującej strukturze:

1) Weryfikacja założeń budżetowych.

W Spółce sporządzany jest coroczny plan finansowy, na który składają się budżety opracowane w poszczególnych departamentach operacyjnych. Realizacja założeń budżetowych weryfikowana jest okresowo przez Zarząd Spółki. Wówczas podejmowane są z odpowiednim wyprzedzeniem działania mające na celu ograniczenia lub eliminację zagrożeń dotyczących wykonania założonych parametrów budżetowych.

2) Podział kompetencji i zadań.

Spółka posiada klarowny podział kompetencji i zadań. Wykonywanie obowiązków przez poszczególne jednostki organizacyjne Spółki jest na bieżąco weryfikowane przez Zarząd.

3) Weryfikacja sprawozdań finansowych przez zewnętrznych, niezależnych audytorów.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, sporządzone przez Zarząd sprawozdania finansowe są weryfikowane przez zewnętrznych, niezależnych audytorów. Wyniki tej oceny podawane są do wiadomości publicznej.

Biorąc pod uwagę dane wejściowe do analizy ryzyk, Zarząd identyfikuje ryzyka związane poszczególnymi obszarami działalności firmy. Przeprowadzana jest ocena tych ryzyk oraz formułowane są wnioski i decyzje podjęcia działań. Mają one na celu eliminację niepewności i optymalne ograniczenie niekorzystnych czynników, które mogłyby zakłócić funkcjonowanie organizacji w poszczególnych jej obszarach. Weryfikację taką przeprowadza również okresowo Rada Nadzorcza. Ponadto Zarząd weryfikuje sposób realizacji celów w odniesieniu do zakresów działania poszczególnych jednostek organizacyjnych, zapisów instrukcji wewnętrznych, procedur i wewnętrznych aktów normatywnych Zarządu Spółki.

24.3. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji OPTeam S.A.

Według informacji posiadanych przez Spółkę, na dzień przekazania raportu rocznego za 2017 r. ponad 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu OPTeam S.A. przysługiwało następującym Akcjonariuszom:

Akcjonariusze	Liczba akcji i głosów na WZA	% udział w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA
Janusz Bober	1 372 523	18,80 %
Andrzej Pelczar	1 372 523	18,80 %
Ryszard Woźniak	1 378 512	18,88 %

Wacław Irzeński	1 372 523	18,80 %
ZM Invest S.A.	450 000	6,16 %

W roku 2017 Emitent nie nabywał akcji własnych. Spółka jest w posiadaniu 334 akcji własnych, pozostałych z rozliczenia transakcji zrealizowanych w 2010 roku.

Zarząd OPTeam S.A. informuje, że żaden z akcjonariuszy nie posiada specjalnych uprawnień kontrolnych związanych z akcjami OPTeam S.A. Nie istnieją również ograniczenia odnośnie wykonywania prawa głosu, ani ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych, poza zasadami opisanymi w ogólnie obowiązujących przepisach, dotyczących obrotu instrumentami finansowymi.

24.4. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz opis ich działania, w szczególności prawa podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.

Zarząd Spółki.

Zgodnie z postanowieniami Statutu OPTeam S.A., Zarząd składa się z jednego lub większej liczby członków powoływanych na wspólną kadencję. Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, która określa liczbę członków Zarządu danej kadencji.

Mandat członka Zarządu wygasa najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy przypadający w trakcie trwania danej kadencji Zarządu, a więc którego ostatni dzień przypadający na 31 grudnia mieści się w okresie kadencji Zarządu liczonej w latach od dnia powołania pierwszego członka Zarządu danej kadencji. Mandat członka Zarządu, powołanego przed upływem danej kadencji Zarządu, wygasa równocześnie z wygaśnięciem mandatów pozostałych członków Zarządu.

Rada Nadzorcza może w każdej chwili odwołać członka Zarządu lub cały Zarząd. Z ważnych powodów Rada Nadzorcza może zawiesić w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu. W przypadku odwołania całego Zarządu przed upływem kadencji, kadencja Zarządu nowo powołanego biegnie od początku.

Członkowie Zarządu mogą zostać odwołani lub zawieszeni w czynnościach przez Walne Zgromadzenie.

Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów. W przypadku równości głosów, decyduje głos Prezesa Zarządu Spółki.

Szczegółowy tryb działania Zarządu, a także sprawy, które mogą być powierzone poszczególnym jego członkom, określa Regulamin Zarządu uchwalany przez Zarząd i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą.

W przypadku Zarządu wieloosobowego do reprezentacji Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem.

Do dokonywania określonych czynności lub dokonywania określonego rodzaju czynności mogą być ustanawiani pełnomocnicy działający samodzielnie lub w dwie osoby lub w trzy osoby w granicach ich umocowania. Zarząd prowadzi prowadził rejestr wydawanych pełnomocnictw.

Jeżeli Zarząd jest jednoosobowy, do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki uprawniony jest jeden członek Zarządu.

W umowach, w tym określających warunki zatrudnienia, oraz w innych czynnościach prawnych i sporach między Spółką a członkami Zarządu Spółkę reprezentuje Rada Nadzorcza. Oświadczenia woli w imieniu Rady Nadzorczej składa pełnomocnik Rady Nadzorczej delegowany uchwałą Rady Nadzorczej. Uchwała Rady Nadzorczej powinna określać warunki umowy lub czynności prawnej, o których mowa w zdaniu pierwszym.

Kompetencje dotyczące decyzji o emisji lub wykupie akcji, zgodnie ze Kodeksem spółek handlowych i Statutem Spółki posiada Walne Zgromadzenie.

Rada Nadzorcza.

Rada Nadzorcza prowadzi stały nadzór nad działalnością Spółki. Zgodnie ze Statutem Spółki Rada Nadzorcza składa się z nie mniej niż 5 i nie więcej niż 7 członków. Poza innymi kompetencjami określonymi w Statucie Spółki, w szczególności w art. 22 ust. 2 Statutu, w Kodeksie spółek handlowych oraz w innych przepisach prawa, Rada Nadzorcza ma obowiązki:

- a) raz w roku sporządzać i przedstawiać Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu zwięzłą ocenę sytuacji Spółki, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki,
- b) raz w roku dokonać i przedstawiać Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu ocenę swojej pracy,
- c) rozpatrywać i opiniować sprawy mające być przedmiotem uchwał Walnego Zgromadzenia.

Oprócz spraw wskazanych w ustawie, innych postanowieniach Statutu Spółki lub uchwałach Walnego Zgromadzenia, do uprawnień i obowiązków Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- a) badanie rocznego bilansu oraz rachunku zysków i strat oraz zapewnienie ich weryfikacji przez biegłych rewidentów,
- b) badanie i opiniowanie sprawozdania Zarządu,
- c) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt. a) i b),
- d) zatwierdzanie wieloletnich i rocznych planów rzeczowych i finansowych oraz planów inwestycji rzeczowych i kapitałowych Spółki,
- e) ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku lub pokrycia straty,
- f) powoływanie i odwoływanie poszczególnych członków Zarządu lub całego Zarządu,
- g) zawieszanie w czynnościach z ważnych powodów poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu,
- h) ustalanie zasad wynagradzania członków Zarządu, zawieranie z nimi umów oraz reprezentowanie Spółki w sprawach pomiędzy Spółką, a członkiem Zarządu,
- i) wyrażanie zgody na powoływanie prokurentów,
- j) wyrażanie zgody na zbycie, nabycie lub obciążenie nieruchomości Spółki, udziału w nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
- k) wyrażanie zgody na transakcje obejmujące zaciągnięcie zobowiązań, zwolnienie z długu, zbycie, nabycie lub obciążenie majątku Spółki, jeżeli wartość danej transakcji przewyższy 4.000.000,00 (słownie: cztery miliony) złotych;
- l) wyrażanie zgody na dokonywanie przez Spółkę darowizny i sponsoring, jeżeli wartość związanych z tym transakcji przekroczy kwotę 200.000,00 (słownie: dwieście tysięcy) złotych,
- m) delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu zawieszonych, odwołanych lub nie mogących z innych powodów sprawować swojej funkcji, a także w przypadku odwołania całego Zarządu lub gdy Zarząd z innych powodów nie może działać, oraz określanie wynagrodzenia przysługującego delegowanym członkom Rady Nadzorczej,
- n) wyrażanie zgody na powołanie oddziału Spółki,
- o) wybór biegłego rewidenta do badania sprawozdań finansowych Spółki,
- p) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu,
- q) wyrażanie zgody na wypłatę zaliczki na poczet dywidendy.

Szczegółowy tryb działania i uprawnień Rady Nadzorczej określa Statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej.

Ponieważ Rada Nadzorcza OPTeam S.A. liczy aktualnie 7 osób, ramach kompetencji Rady Nadzorczej, powołany został Komitet Audytu w następującym składzie osobowym:

Marcin Lewanodowski – Przewodniczący Komitetu Audytu
Wiesław Zaniewicz – Członek Komitetu Audytu
Piotr Kołodziejczyk - Członek Komitetu Audytu

24.5. Skład osobowy organów zarządzających i nadzorujących i zmiany jakie zaszły w roku obrotowym .

Rada Nadzorcza Emitenta.

Janusz Bober	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Pelczar	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

Wiesław Zaniewicz	Sekretarz Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu,
Marcin Lewandowski	Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytu,
Ryszard Woźniak	Członek Rady Nadzorczej
Wacław Irzeński	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Kołodziejczyk	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu – od 25.05.2017 r.
Andrzej Ziemiński	Członek Rady Nadzorczej – do 25.05.2017 r.

Zarząd Emitenta.

Tomasz Ostrowski	Prezes Zarządu - od 21.12.2017 r., Wiceprezes Zarządu - od 25.05.2017 r.
Radosław Bednarski	Wiceprezes Zarządu
Wacław Szary	Prezes Zarządu - do 25.08.2017 r.

24.6. Opis zasad zmiany Statutu OPTeam S.A.

Zgodnie z art. 26 pkt 5 Statutu Spółki, zmiana Statutu OPTeam S.A. wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia. Uchwała dotycząca zmiany Statutu podejmowana jest większością $\frac{3}{4}$ głosów.

24.7. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania.

Walne Zgromadzenie Spółki może obradować jako zwyczajne i nadzwyczajne.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki na dzień przypadający nie później niż w ciągu pierwszych sześciu miesięcy po zakończeniu roku obrotowego. Rada Nadzorcza może zwołać Zwyczajne Walne Zgromadzenie, jeżeli Zarząd nie zwoła go w terminie określonym w ustawie Kodeks spółek handlowych.

Rada Nadzorcza lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce mogą zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie. W przypadku zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przez akcjonariuszy wyznaczają oni przewodniczącego tego Zgromadzenia.

Porządek obrad Walnego Zgromadzenia ustala Zarząd. Rada Nadzorcza oraz akcjonariusze reprezentujący co najmniej $\frac{1}{20}$ część kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia.

Żądanie umieszczenia spraw w porządku obrad Walnego Zgromadzenia powinno być zgłoszone co najmniej na 21 dni przed wyznaczonym terminem Zgromadzenia i powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad. Zmiany w porządku obrad wprowadzone na żądanie akcjonariuszy Zarząd ogłasza nie później niż na 18 dni przed terminem Zgromadzenia w sposób właściwy dla zwołania Walnego Zgromadzenia.

Uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają w szczególności następujące sprawy:

- 1) rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznego sprawozdania finansowego Spółki, rocznego sprawozdania z działalności Spółki, a także skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej oraz sprawozdania z działalności grupy kapitałowej za poprzedni rok obrotowy,
- 2) udzielanie absolutorium członkom Rady Nadzorczej i członkom Zarządu Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- 3) decydowanie o podziale zysku oraz o pokrywaniu strat, a także sposobie wykorzystania funduszy utworzonych z zysku,
- 4) powoływanie członków Rady Nadzorczej oraz ustalanie zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej,
- 5) zmiana Statutu, w tym podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego, chyba że przepisy Kodeksu spółek handlowych lub Statutu stanowią inaczej,
- 6) wszelkie postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki oraz sprawowaniu nadzoru lub zarządu,
- 7) wyrażanie zgody na zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- 8) decydowanie o umorzeniu akcji oraz wyrażanie zgody na nabywanie akcji w celu ich umorzenia i określenie warunków ich umorzenia,

- 9) wyrażanie zgody na emisję obligacji, w tym obligacji zamiennych i obligacji z prawem pierwszeństwa,
- 10) rozwiązanie, likwidacja i przekształcenie Spółki oraz jej połączenie z inną spółką,
- 11) tworzenie i likwidowanie kapitałów rezerwowych i innych kapitałów oraz funduszy Spółki,
- 12) zatwierdzenie regulaminu Rady Nadzorczej,
- 13) ustanowienie i zmiana regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu Walnego Zgromadzenia, prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu Spółki mają tylko osoby będące akcjonariuszami spółki na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu).

Na żądanie uprawnionego ze zdematerializowanych akcji na okaziciela spółki publicznej zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu powszednim po dniu rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych wystawia imienne zaświadczenie o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu.

Spółka ustala listę akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu na podstawie wykazu przekazanego jej przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW), a sporządzonego na podstawie wystawionych przez podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych imiennych zaświadczeń o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu.

Pełnomocnictwo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu udzielane jest na piśmie lub w postaci elektronicznej. Formularze pozwalające na wykonywanie prawa głosu przez pełnomocnika udostępniane są od dnia zwołania Walnego Zgromadzenia na stronie internetowej Spółki.

Akcjonariusze zawiadamiają Spółkę o udzieleniu pełnomocnictwa w postaci elektronicznej przy wykorzystaniu adresu poczty elektronicznej Spółki podanego w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia. W zawiadomieniu akcjonariusz podaje swój numer telefonu oraz adres e-mail, a także numer telefonu i adres e-mail pełnomocnika, za pośrednictwem których Spółka będzie mogła komunikować się z Akcjonariuszem i pełnomocnikiem. Zawiadomienie o udzieleniu pełnomocnictwa powinno również zawierać zakres pełnomocnictwa, tj. wskazywać liczbę akcji, z których wykonywane będzie prawo głosu oraz datę Walnego Zgromadzenia, na którym prawa te będą wykonywane.

Wraz z zawiadomieniem o udzieleniu pełnomocnictwa w postaci elektronicznej, akcjonariusz przesyła tekst pełnomocnictwa, z wyłączeniem instrukcji dotyczącej wykonywania prawa głosu przez pełnomocnika, skan dowodu osobistego lub skan innego dokumentu pozwalającego zidentyfikować Akcjonariusza udzielającego pełnomocnictwa i pełnomocnika. W przypadku, gdy pełnomocnictwa udziela osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną a posiadająca zdolność prawną, akcjonariusz przesyła skan odpisu z rejestru, w którym jest zarejestrowany lub skan innego dokumentu potwierdzającego umocowanie osób działających w imieniu takiego podmiotu.

Jeżeli pełnomocnictwa udzielono osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nie będącej osobą prawną, a posiadającej zdolność prawną akcjonariusz dodatkowo przesyła skan odpisu z rejestru, w którym zarejestrowany jest pełnomocnik lub innego dokumentu potwierdzającego fakt istnienia takiego podmiotu.

Zawiadomienie o udzieleniu i/lub odwołaniu pełnomocnictwa w postaci elektronicznej powinno być dokonane najpóźniej na trzy dni robocze przed datą Walnego Zgromadzenia. Spółka podejmie odpowiednie działania służące identyfikacji akcjonariusza i pełnomocnika w celu weryfikacji ważności pełnomocnictwa udzielonego w postaci elektronicznej.

Szczegółowy sposób działania Walnego Zgromadzenia oraz uprawnień tego organu Spółki, a także praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania są opisane w odpowiednich postanowieniach Statutu OPTeam S.A. oraz Regulaminie Walnego Zgromadzenia. Dokumenty te udostępnione są na stronie internetowej Spółki.

25. Informacja o umowach z biegłym rewidentem.

Zgodnie ze statutem OPTeam S.A. Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 28 czerwca 2017 roku dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Spółki OPTeam S.A. za 2017 rok oraz do przeglądu sprawozdania za pierwsze półrocze 2017 roku. Wybrany audytorem jest firma Grant Thornton Polska sp. z o.o. sp. komandytowa z siedzibą 61-131 Poznań, ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88E, wpisana na listę Krajowej Rady Biegłych Rewidentów pod nr 4055. Uchwałą z dnia 10 lipca 2017 roku, Rada Nadzorcza OPTeam dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania

sprawozdania finansowego Spółki OPTeam S.A. za 2018 rok oraz do przeglądu sprawozdania za pierwsze półrocze 2018 roku. Wybrany audytorem jest firma Grant Thornton Polska sp. z o.o. sp. komandytowa z siedzibą w Poznaniu.

Zarząd OPTeam S.A. oświadcza, że firma Grant Thornton Polska sp. z o.o. sp. komandytowa z siedzibą w Poznaniu, podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego Emitenta za 2017 rok, został wybrany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, ponadto podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący przeglądu, spełniają warunki do wydania bezstronnego i niezależnego raportu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami zawodowymi (wynagrodzenie wypłacone w 2017 roku netto 30 864,42 zł).

Spółka OPTeam zawarła w dniu 18 czerwca 2016 r. umowę z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych tj. SWGK Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu: 60-792 Poznań, ul. Wojskowa 4., której przedmiotem jest:

- przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego OPTeam S.A. za okresy: od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r., za okres 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. oraz wyrażenia o nich opinii i sporządzenia raportów z przeprowadzonego badania,
- przegląd śródrocznego sprawozdania finansowego OPTeam S.A. za okresy: od 01.01.2016 do 30.06.2016 r., za okres od 01.01.2017 do 30.06.2017 r. i sporządzenia raportów z przeglądów.

W dniu 14 czerwca 2017 r. rozwiązana została za porozumieniem stron w umowa o badanie sprawozdań finansowych OPTeam z SWGK Audyt Sp. z o. o. po zakończeniu usług rewizji finansowej dotyczących 2016 roku, o czym OPTeam poinformował w raporcie bieżącym nr 19/2017. W 2017 roku wypłacono SWGK kwotę netto 18 000 zł tytułem badania rocznego sprawozdania finansowego za 2016.

Zarząd OPTeam S.A.

Tomasz Ostrowski – Prezes Zarządu

Radosław Bednarski – Wiceprezes Zarządu

Tajęcina, dnia 27 kwietnia 2018 roku.